

BOSNA SREBRENA

Službeno-informativno glasilo
FRANJEVAČKOG PROVINCIJALATA U SARAJEVU

Godina LXIII • broj 1/2012.

IZDAJE

Franjevački provincijalat
Bosne Srebrene
Zagrebačka 18
BiH-71000 Sarajevo
Tel.: +387 33 722 450
Fax: +387 33 722 451
www.bosnasrebrena.ba
tajprov@bih.net.ba

ODGOVARA

fra Lovro Gavran

UREĐUJE

fra Janko Ćuro

LEKTORIRA

fra Marijan Karaula

DOPISNICI

fra Miljenko Petričević - Sarajevo
fra Ivan Šarčević – Sarajevo
fra Ivan Nujić – Visoko
fra Nikola Matanović – Dubrave
fra Ivica Baketarić – Fojnica
fra Marko Ešegović – Gorica-Livno
fra Danijel Nikolić – Guča Gora
fra Stipo Raštegorec – Jajce
fra Vjeko Tomić – Kraljeva Sutjeska
fra Ivo Bošnjak – Kreševo
fra Velimir Blažević – Petrićevac
fra Mirko Filipović – Plehan
fra Tomislav Brković – Rama-Ščit
fra Joso Oršolić – Tolisa
fra Franjo D. Stjepanović – Tuzla
fra Mijo Šuman – Đakovica
fra Leopold Rochmes – Beograd
fra Zvonko Benković - Podsused

TISKA

Grafički atelje OSKAR, Sarajevo

IZ SADRŽAJA

Provincijalovo pismo braći	3
Fra Marijan Marković	4
Iz Generalne kurije	6
Iz Provincijalata	10
Saziv Provincijskog kapitula	10
Zapisnik o rezultatima glasovanja	12
Teme za raspravu na Kapitulu	14
Braći gvardijanima Bosne Srebrene	16
Izvanredna sjednica JKPM OFM	17
Iz tajništva	19
Raspored duhovnih vježbi	19
Novi magistar glazbe	20
Iz Zapisnika Definitornih sjednica	21
Prilozi	23
Pravilnik Prov. kapitula Bosne Srebrene	23
Sjednica Međunarodnog vijeća za misije i evangelizaciju	30
Pismo iz Afrike	31
Molite bez prestanka	32
Zvona	33
Nove knjige	35
Iz Provincije	37
Naš čovek u Africi	37
Regionalno Vijeće Frame Bosne Srebrene	38
14. godišnjica smrti fra Vjeke Ćurića	40
Korizmeno danonoćno čitanje Biblije	40
Rastimo uz riječ Gospodnju	41
In memoriam	42
† Ilija Tomas	42
† Marijan Vidak	42
† Mare Ninić	43
Dodatak	44
Fraternitas br. 1, 2 i 3	

PROVINCIJALOVO PISMO BRAĆI

Franjevački samostan i crkva u Tolisi

Draga braćo, franjevci Bosne Srebrene,
MIR I DOBRO svima!

Ovo je prvi broj našega glasila *Bosna Srebre*na u ovoj godini, koju je Sv. Otac papa Benedikt XVI proglasio Godinom vjere. Mi smo ljudi vjere. Od vjere živimo. Na vjeru se oslanjamo tijekom cijeloga života. Po pozivu i poslanju smo svjedoci vjere, ali uvijek svjesni svoje nesavršenosti u svemu, pa i u vjeri – uvijek spremni reći skupa s ocem opsjednutog dječaka iz Evanđelja: *Vjerujem! Pomozi mojoj nevjeri!* (Mk 9, 24).

Naša je vjera vjera Katoličke crkve: ne polovična, ne jednostrana, ne iluzorna, ne irealna, nego utemeljena na stvarnosti – na Isusu Kristu, raspetom i uskrsnom. Ne vjerujemo samo u Isusovo uskrsnuće, zanemarujući njegovu muku, raspinjanje na križ, smrt i pokop – jer to bi bila iluzija. Nema uskrsnuća bez muke i smrti. Ne vjerujemo ni samo u muku i smrt, jer bi nas takva vjera satrla, umjesto da nas oživljava i daje nam snagu za život, polet za samoprijegoran rad na širenju Kraljevstva Božjega i oduševljenje za sveobuhvatnu ljubav, kao što nam daje vjera u uskrsnu pobjedu nad mukom i smrću.

Mi vjerujemo da Bog vodi povijest cijeloga čovječanstva, ali i život svakoga čovjeka osobno. Stoga vjernik nikad neće biti tjeskobno zabrinut za svoju sudbinu, jer zna da je ona uvijek u dobrim rukama. „*Doista, ako živimo, Gospodinu živimo, i ako umiremo, Gospodinu umiremo. Živimo li dakle ili umiremo - Gospodinovi smo*“ (usp. Rim 14, 8).

Približava nam se Provincijski kapitul, koji ćemo slaviti u drugom uskrsnom tjednu. Nek nam i on bude slavlje vjere i povjerenja u Božju Providnost!

Ovih dana sam upravo završio kanonsku vizitaciju braće u Provinciji i u inozemstvu, koja nam je bila jedna od značajnijih etapa pripreme za predstojeći Kapitul. Mogu reći da sam vrlo zadovoljan onim što sam vidio i doživio. Mi sebe dobro poznajemo i znamo da nismo savršeni i da imamo ne malih nedostataka. Zato i postoji kanonska vizitacija – da bi se ti nedostaci uočili i popravili. Međutim, osobno sam se mogao uvjeriti da apsolutna većina naše braće radi i više i bolje nego što se to na prvi pogled čini.

Naime, ljudi su danas općenito skloni prepričavati negativnosti, a rijetko kad nam padne na pamet govoriti o svijetlim primjerima, kojih i te kako ima, ali koji su redovito zanemareni. Dobro nam ne smeta, pa ga katkad i ne zapažamo – jer je normalno biti dobar, ali i najmanje zlo nam pada u oči – jer nije normalno biti zao i činiti zlo. Zato oni koji ne poznaju situaciju misle da zla ima daleko više nego što ga ima – jer se premalo govori o dobru, a previše o zlu. Pa ipak dobro ne samo da prevladava, nego je neusporedivo veće i jače od zla, kako u svijetu, tako i kod nas.

Razumije se da savršenstvu nema kraja – i uvijek je onō bolje „neprijatelj“ dobroga. Uvijek ćemo rado napustiti neko dobro, ako možemo ostvariti nešto bolje od toga.

Naš Generalni ministar Franjevačkog reda često puta ističe da poziv nas franjevacu nije boriti se za dobro protiv zla. Protiv zla se moraju boriti svi ljudi i svi su dužni težiti prema dobru. Naš je poziv i naše je poslanje ići od dobra prema boljem. Toj svrsi služe i svi naši kapituli. I predstojeći Provincijski kapitul konstatirat će dokle smo stigli u dobru i što bismo ubuduće mogli učiniti još bolje. Dakako, moramo nastojati otkloniti ono što se do sada pokazalo kao loše, da ne kažemo kao zlo – ali uvijek gradeći bolje. Nije nam cilj rušiti ono što je nesavršeno (jer nesavršeni smo svi), nego graditi bolje i savršenije i u našoj franjevačkoj zajednici, i u Provinciji, i u našem narodu, kao i u Crkvi i svijetu uopće.

U jeku smo korizme. Primiče se Uskrs. Svoj braći u Provinciji i bilo gdje u svijetu želim plodnu i blagoslovljenu korizmu pokoru i sretan Uskrs! Raspeti i uskrsl Gospodin Isus Krist ispunio nas snagom za životnu borbu uvijek na strani dobra i nadom u konačnu pobjedu dobra nad svakim zlom!

Sretan Uskrs svima!

Fra Lovro Gavran, provincijal

Uz sliku na naslovnoj stranici Bosne Srebrene
FRA MARIJAN MARKOVIĆ
 1840.-1912.

U lipnju ove godine navršit će se točno stotinu godina kako je umro fra Marijan Marković, jedan od najvećih crkvenih ljudi i franjevacu rođenih u travničkom kraju. Osim što je kroz punih dvadeset i osam godina bio banjolučki biskup, on je i u svojoj redovničkoj zajednici Bosni Srebrenoj obnašao niz odgovornih i visokih službi, a u crkvenim i društveno-političkim krugovima tadašnje Bosne i Hercegovine uživao je veliki ugled kao sposoban, obrazovan, elokventan, moralan i u ophođenju vrlo snažan čovjek te su ga mnogi, bez obzira kojoj vjeroispovijesti pripadali, rado susretali i pozdravljali.

Fra Marijan Marković, krsno ime Franjo, rođen je u Docu kod Travnika 21. listopada 1840. godine od roditelja Jure i Luce rođ. Čurčić. Osnove pismenosti stekao je kod svoga dolačkog župnika fra Lovre Tucića. Daljnje školovanje nastavio je u franjevačkom samostanu u Fojnici, gdje je proboravio četiri godine. U Franjevački je red stupio 28. travnja 1856. kada ga je u istom samostanu gvardijan fra Jako Baltić obukao u odjeću Franje iz Asiza (habit). Nakon svršenih filozofsko-teoloških studija u Đakovu (1857-1862), bio je odličan đak, sakrament svećeničkog reda primio je 26. travnja 1863. godine te imenovan župnim vikarom i katehetom u svom rodnom Docu, gdje je pastoralno djelovao svega dvije godine.

Potom je u svojoj franjevačkoj zajednici obnašao službe: učitelj mladeži Bosne Srebrene koja se pripravljala za franjevački red, profesor filozofije i teologije u Gučkoj Gori, župnik u Kotor Varošu (1870-1875), Travniku (1878-1879), Vitezu (1879-1882) i Docu (1882-1883) te gvardijan u Gučkoj Gori (1875-1878). Bio je također član uprave (definitor) Franjevačke provincije Bosne Srebrene (1878-1882).

Nakon dugotrajne i uobičajene procedure imenovan je za banjolučkog biskupa 23. studenog 1883. godine. Vijest o imenovanju ga je iznenadila i pokušao je izbjeći tu časnu i odgovornu službu. Obred biskupskog ređenja, koji je predvodio bečki nuncij Serafin Vanutelli, slavljen je 4. svibnja 1884. u franjevačkoj crkvi u Beču, a upravljanje biskupije preuzeo je 16. lipnja iste godine. Kao biskup, osim onih redovitih biskupskih pastoralnih poslova, sagradio je lijepu zgradu biskupske rezidencije te 1885-1886. i malu katedralu; bila je to u Banjoj Luci prva katolička crkva nakon 226 godina. Vrijedi istaknuti da se od vremena do vremena bavio i spisateljstvom te s manjim priložima surađivao u *Srcu Isusovu* i *Franjevačkom glasniku*, kao i to da je bio vrlo angažiran na prosvjetno-kulturnom podizanju svoga vjerničkog puka.

Uslijed komplikacija nekoliko bolesti koje je podnosio više godina umro je 20. lipnja 1912. godine u Banjoj Luci i svečano pokopan u katedrali koju je sam sagradio.

Kroničar franjevačkog samostana sv. Petra i Pavla na Gorici u Livnu popratio je njegovu smrt, uz ostalo, i ovim riječima:

„Zbog znamenitosti tako velikoga muža ne može se ovdje propustiti a da se makar u kratkim crtama štog o njemu ne napomene. Bio je čovjek u podpunoj mjeri pun vrlina; liepe vanjštine, skroman, riečit, znan u svakoj struci, posjedujući bogoslovne znanosti, uz to latinski, talijanski, turski i njemački jezik, osim latinskoga ostale naučio je *privata diligentia*. Poviest toli crkvenu koli svietsku, zemljopis, filozofiju itd. Uman u upravi osobito u ravanju svoje biskupije, spram svakim ljubezan, dapače preko ljubezan i strpljiv, da je mnogo kroz prste pušćao, što su mu nekih zamirali, ali sve je radio zbog mira.

Ne samo da je znao upravljati svojim stadom, nego svojom diplomatskom taktikom i više krugove znao je k sebi privući tako da su svi cienili i poštovali uveliko. Svojim mudrim ponašanjem znao je steći simpatije ne samo pravoslavniha nego i muslimana, što se je najbolje posvjedočilo svakom prigodom a osobito u vrijeme bolesti, smrti i pokopa, gdje su prisustvovali i jedni i drugi u velikom broju. Njegova darežljivost prama svakim zamjerna je bila, ali na bubanj nije izlazila. Zbog toga nije ni testamenta pravio, jer nije imao što ostaviti. Možda je vjerojatno, da je što god kao prije tako i u vrijeme bolesti ostavio ili izručio *viva manu* samostanu Gučkoj Gori, što se nije ni čuditi“.

Šta da rekнем o njemu kao franjevcu? Dušom i tijelom u potpunom smislu bio je franjevac, ne samo prije biskupatstva, nego i u njemu ništa ne prominuvši se, ostade do smrti jednak. To je pokazao i posvjedočio ne samo rieči, nego i djelima. Poznato je svakome koje je nasrtaje upotriebio pres. gos. Nadbiskup Stadler od svoga dolaska u Bosnu, da fratrima oduzme župe. Najteži udarac htio im je zadati godine 1897/8. posli one bule Leona XIII. *Felicitate quodam*, opisavše franjevence uopće najcrnjim bojama, a bosanske za najveće, k tome izdade još nigda čuveni sličan proglas u kome zove sve fratre na sekularizaciju i tako dalje... Pri ovoj uzgoni teško je opisati sva poduzeća biskupa Markovića za obranu našu, samo ću napomenuti jedino to, da je isti te godine poduzeo put u Rim i S. Otcu izpostavio cjelu stvar kako stoji u istini“ (*Kronika samostana Gorica kod Livna*, sv. I, str. 166-167).

Fra Marijan Karaula

NE BOJTE SE! IDITE I SVJEDOČITE: USKRSNUO JE!

Predraga braćo i sestre:
Gospodin vam dao mir!

Uskrs je, dan što ga učini Gospodin (usp. Ps 117). Onoga koji je bio obješen na drvo, Bog ga je uskrisio. Nama je povjeren zadatak da propovijedamo i svjedočimo ono što se dogodilo (usp. Dj 10,39-40.42). Ovo je naše poslanje – svima naviještati veliku vijest koja je promijenila sudbinu povijesti: Isus, koji je trpio pod Poncijem Pilatom, umro i bio pokopan, treći dan je uskrsnuo i živi zauvijek.

Sljedećeg mjeseca listopada Crkva će održati novu Biskupsku sinodu, na kojoj ću imati radost sudjelovati u ime Unije generalnih poglavara. Ovaj put Sinoda će se baviti *novom evangelizacijom*. Vratimo se malo u povijest. Tema evangelizacije već je bila predmetom sinodalnog razmišljanja 1974. godine, kad su se sinodalni oci bavili *evangelizacijom u suvremenom svijetu*. Plod te Sinode bila je Apostolska pobudnica *Evangelii nuntiandi* Pavla VI., jedan od najvećih papinskih dokumenata XX. stoljeća. U ovom dokumentu, osobito u drugom poglavlju, Papa se je pitao: što znači evangelizirati? Na pitanje je odgovorio u br. 24, tvrdeći da je riječ o složenom hodu, sačinjenom od različitih elemenata: „obnova čovječanstva, svjedočenje, izričiti navještaj, pristanak srca, ulazak u zajednicu, primanje znakova, apostolsko djelovanje. Možda se čini da su ti elementi jedan drugom oprečni, čak da se isključuju. U biti, oni se uzajamno dopunjuju i obogaćuju. Svakog od njih treba promatrati kao upotpunjenje drugome“.

Evangelizacija je nastavila biti jedna od prioriternih pozornosti pontifikata Ivana Pavla II., koji je, zabrinut zbog fenomena sekularizacije, skovao izričaj *nova evangelizacija*: „Nova u žaru, nova u metodama, nova u svojim izričajima“ (Haiti 1983.). U Apostolskoj pobudnici *Pastores dabo vobis* Papa se vraća toj temi, tvrdeći da nova evangelizacija zahtijeva novi žar, nove metode, novi jezik da se naviješta i svjedoči Evanđelje.

Benedikt XVI., prihvaćajući svjedočanstvo svojih prethodnika, ponovno potvrđuje temu nove evangelizacije, ustanovljujući, s *motu proprio Ubicumque et semper*, novi dikasterij s ciljem da promiče obnovljenu evangelizaciju u zemljama drevne kršćanske tradicije koje žive progresivnu sekularizaciju i neko „zamračenje Boga“. I tako se dolazi do Sinode 2012. godine. Kao što rekoh, bavit će se novom evangelizacijom. Odatle pitanje: kako se pripravljamo za taj crkveni događaj i kako, na neki način, aktivno sudjelujemo u njemu?

Kapitul 2009. godine nas je pozvao da životom i riječju uzvratimo Evanđelje. U dokumentu, *Nositelji dara Evanđelja*, Kapitul nas je podsjetio kako se „već od prvih dana bratstvo osjeća pozvanim naviještati ono što živi“ (br. 7), Evanđelje, dar koji stoji na njegovu početku (usp. br. 6). Podsjetio nas je da smo pozvani „prihvatiti dar Evanđelja i kreativno ga uzvratiti [...], koračajući putovima svijeta kao manja braća evangelizatori srcem okrenutim Gospodinu“ (br. 10). Uprisutno nam je da nepokretnost i ustajalost, „koje prijete da paraliziraju svaki evangelizatorski dinamizam“, ponekad mogu naznačiti „križu vjere koja dotiče neke od nas“ (br. 12). Dozvao nam je u pamet činjenicu da se trebamo pokrenuti (usp. br. 11); prolaziti kroz sve antropološke, kulturalne, religiozne i zemljopisne granice; sukladno logici dara (usp. br. 12) biti kreativni (usp. br. 9); govoriti razumljivim jezikom koji vodi računa o komunikativnim kodovima sadašnjega svijeta i učiniti razumljivim poruku koju želimo prenijeti (usp. br. 16); imati simpatiju za naš svijet (usp. br. 7) i imati na umu društveno-kulturalnu stvarnost naših naroda (usp. br. 14), tako da mogremo „utjelovljivati evanđeosku poruku u različitim kontekstima u kojima živimo“ (br. 16). Podsjetio nas je također na okvir unutar kojega trebamo smjestiti našu evangelizaciju. Ona treba biti poduprta snažnim iskustvom Boga, treba biti učinjena *od bratstva* i *kao* bratstvo, u suradnji s laicima i sa Franjevačkom obitelji, povlašćujući neljudske klaustre, teška i rizična područja i bliskost sa najsiromašnijima i s isključenima (usp. *Nalog* 13). Cijeli jedan program i metodologija. Nastavimo, stoga, pitati se: što to sa sobom nosi?

Sažimajući ukratko, rekao bih da nova evangelizacija zahtijeva, osobito, strastvenost za Riječ. „Jao meni, ako evanđelja ne navješćujem!“, piše Pavao (*1Kor* 9,16). Evangelizacija nije nešto fakultativno, nego me se tiče osobno. Ne mogu biti kršćanin, ne mogu biti redovnik bez evangeliziranja. Tko god je susreo Gospodina i tko je imao neko iskustvo Uskrsloga, ne može zadržati za sebe to iskustvo, nego osjeća potrebu da ga komunicira, da ga uzvratiti drugima. Nova evangelizacija, stoga, govori o intenzivnom iskustvu koje kvalificira vlastiti identitet, zahvaća cijelu osobu i uključuje da se samoga sebe osjeća i razumije samo polazeći od takvoga služenja. Sve to dovodi do zanosa, do otkrića da se u tom služenju skriva istinsko ja, ono što jesam, i ono što sam pozvan biti. I ako ima zanosa, tada će evangelizacija napredovati i u apostolskom životu i u samostanskoj povučenosti, s kreativnošću, s maštom, s potpunim predanjem i velikodušnošću, u bilo kojoj fazi života, također i u bolesti i u fizičkoj slabosti, premda na različite načine.

Ovih dana jedan brat, koji je donedavna radio na području misija, rekao mi je: „uvijek sam mislio da je moj život određen za misije. Sad kad sam se, zbog bolesti, vratio kući, otkrio sam da me Gospodin poziva da ostanem misionar u sadašnjoj situaciji. Želim nastaviti biti misionar. Priказujem svoj život i svoje patnje za misije, za širenje Evanđelja“. Taj je brat, kao Pavao, otkrio da je evangelizacija njegov život. Koliko sam braće ovih godina susreo koji su isto to otkrili! Za sve njih ne prestajem zahvaljivati Gospodinu.

Nova evangelizacija, kao svako poslanje, izvire iz činjenice odnosa i ne samo iz autoreferencijalne činjenice. Odgovoriti na poziv nove evangelizacije znači osjetiti se pozvanima, osvojenima i potaknutima od Gospodina koji nas, kao i tolike proroke, izvlači iz našega maloga svijeta, sačinjenog od malih ili velikih sigurnosti, i stavlja nas pred svijet *koji je prosjak smisla*, koji žeda za puninom, s jedinom sigurnošću da On ide ispred nas: *pogledaj, šaljem te, ne boj se, uvijek ću biti s tobom*. Ovih godina služenja sveopćem bratstvu susreo sam braću koja su, tražeći samoostvarenje u različitim zadacima evangelizacije, na kraju našli samo duboku unutarnju prazninu i snažan osjećaj da su izgubili vrijeme. Istovremeno sam susretao braću koja su se, svjesni da su poslušali poziv,

bez pridržaja zalagali u uzvratanje dara Evanđelja, *blizima i dalekima* (usp. Ef 2,17) i, premda su se osjećali beskorisnim slugama, kao svaki radnik u vinogradu Gospodnjem (usp. Mt 20,1-16), vidjeli su kako je Gospodin činio da sjeme Evanđelja raste sve do donošenja obilnih plodova (usp. Mk 4,8).

U novoj evangelizaciji ne smije nedostajati svijest da smo poslani. Samo tada zanos za Evanđelje bit će življen kao hitnost, kao istinski egzistencijalni imperativ koji dovodi da se cijeli život stavi u službu zanosa Božjega za čovječanstvo. Samo iz te svijesti, sam će se život, poduprt snažnim iskustvom Boga koji „nuka” i „obvezuje” da se krene, preobraziti u evangelizaciju, i vjernik postaje, kao Franjo, „življeno Evanđelje”, „živuća egzegeza Riječi Božje“ (*Verbum Domini* 83). Samo iz dubokog uvjerenja da smo poslani, evangelizacija će prestati biti jednostavno pastoralno „djelovanje”, ili samo čovjekoljubiva gesta, i pretopit će se u veliku ljubav i brigu za drugoga što će nas dovesti da dijelimo blago koje smo sami pronašli (usp. Mt 13,44).

Ne može se dostatno naglasiti potreba snažnog iskustva Boga da se bude istinskim evangelizatorima. Samo po trajnom kontaktu s Bogom, samo kad Riječ gori u našoj nutrini, kao u slučaju učenikâ na putu u Emaus, hitit će se da se navijesti Dobra vijest (usp. Lk 24,32-33). Samo kad dopustimo da nas susretne Živi, tada će se širom otvoriti naša vrata, zaključana zbog straha ili neke fatalne rezignacije (ponekad sam znao čuti: nema se što učiniti u ovoj situaciji). I bez straha pred onim koji može ubiti tijelo, ali ne dušu (usp. Mt 10,28), s novim žarom, odvažnošću i srčanošću, slušajući Boga umjesto ljude (usp. Dj 4,19), davat ćemo svjedočanstvo Njemu koji je, poslije muke i smrti bio postavljen s desna Oca i živi zauvijek (usp. Dj 3,15). I tada neće trebati čekati nove metode koje zahtijeva nova evangelizacija.

Kad se zadržavam na lijepoj i velikoj misionarskoj epopeji Reda, osobito na Dalekom Istoku i u obadvjema Amerikama, i kad mislim na braću koja se u vlastitoj kulturi ili negdje drugdje neumorno zalažu u djelu evangelizacije, ne mogu ne misliti na ljude intenzivno zaljubljene u Isusa. Upravo ta ljubav ih je dovela da se učine, kao Pavao, „svima sve“ (1Kor 9,22). Iz te ljubavi za Isusa, iz dubokoga duhovnog iskustva obilježenog osobnim susretom s Njim, iz izviranja istinske i duboke motivacije događa se da je netko doveden da djeluje za otkupljenje braće i da se posve posveti evangelizaciji.

Strastveni zanos za Krista i za čovječanstvo, eto to zahtijeva nova evangelizacija. Ni prvi bez drugoga, niti drugi bez prvoga. Strastveni zanos za Boga nužno dovodi do strastvenoga zanosa za čovjeka, *sinovi neba i sinovi zemlje*, kako često kažemo. Osjećam potrebu da podsjetim na hitnost da izađemo iz duhovnoga rahitisa. Došao je trenutak da se probudimo oda sna, da dadnemo puni smisao našem životu, da iskusimo spasenje: čas je nove evangelizacije koja započinje time da dopustimo da nas ispuni Evanđelje, dopuštajući da ono promijeni naše srce, kao što je promijenilo srce Franje i tolike naše braće i naših sestara.

Kaže se da je današnja mladež ustajala i bezvoljna, da lako odustaje. To je ono što govore odrasli. Što govore mladi o nama? Ne govore li slučajno istu stvar koju mi o njima govorimo? Vjerujem da u mnogim mladima, također i u mladoj braći i u mladim sestrama, ima žeđi za duhovnošću, za istinom, za autentičnošću, za dosljednošću; da ima senzibiliteta prema velikim vrednotama i traženju novih vrednota, da ima zanosa za Krista i zanosa za današnjeg muškarca i ženu. Jednako sam uvjeren da se sve to nalazi i u mnogim odraslima. Ali sam isto tako uvjeren da i u jednim i u drugima ima previše gušćega realizma, umora i uhodanosti.

Držim da je neodgodivo da se osjetimo naslovnicima nove evangelizacije, obnovljenog navještaja *kerigme*, prvog navještaja, da bismo se poslije pobrinuli, na sustavan način, a ne samo na točan, naviještati *kerigmu* drugima. Smatram da je nužno da mi prvi pronađemo riječi nade, motive da nastavimo koračati, laganim i nezapriječenim korakom (usp. 2Pja 12), da nakon toga predložimo drugima ovaj isti put nade. Držim da je potrebno da mi prvi imamo iskustvo Boga koga je objavio Isus, da mognemo pružiti onima koji ga traže, a toliki su, življene odgovore, a ne samo velike doktrinarne odgovore, ali siromašne životom.

Nova evangelizacija se ne može ostvariti sloganima ili riječima koje su drugi pripravili, ona treba svjedokâ koji priopćuju ono što su vidjeli, čuli, dotaknuli (usp. 1Iv 1,1-3); treba svjedokâ koji se neće prilagoditi sadašnjem društvenom kontekstu iz straha da ne budu odbačeni, jer bi prilagođavanjem riskirali da budu nevidljivi ili teško identificirani kao učenici i misionari, kao neučinkoviti i premalo prodorni, premalo proročki i premalo misionarski.

Potrebno je graditi staze inicijacije u vjeri, ne isključujući pri tom same sebe sa tih staza ili ne smatrati sigurnim ono što ne može biti. Kako kaže Benedikt XVI. u *motu proprio* kojim je navijestio godinu vjere, „pretpostavka [vjere] ne samo da nije više takva, nego često biva čak nijekana“ (*Porta Fidei* 2). „Krizu vjere je dotakla mnoge osobe“, nastavlja Papa; možemo dodati ponekad i neke od nas. U tom kontekstu ne smijemo dopustiti da sol obljetavi i da svjetlo ostane skriveno (usp. Mt 5,13-16). Pozvani da evangeliziramo, trebamo prvo dopustiti da sebe same evangeliziramo. Samo tada moći ćemo vidjeti sekularizirano društvo ne kao prijetnju, nego kao prigodu, jedan novi areopag da navijestimo živoga Boga, onoga Boga koji, nepoznat od mnogih, ipak čini konačni, puni i zadnji smisao svakoga ljudskog bića.

Kako Boga navijestiti u sekulariziranom kontekstu u kojemu živimo i koji zasigurno prelazi granice Europe? Evo nekih smjernica:

- Biti odjek Božje riječi. U novoj evangelizaciji trebamo govoriti s Bogom, govoriti o Bogu i dati glas Bogu za koga se čini da ostaje u šutnji i mnogo puta se čini da ne sluša.

- Postajući rječita šutnja. Riječ i šutnja su komplementarni u evangelizaciji. Opasnost među nama je da puno govorimo o Bogu i malo slušamo Boga, da puno govorimo ljudima i da ih malo slušamo. Bojimo se straha a ipak je nužan; izbjegavamo slušanje a ono je naprotiv potrebnije nego ikada. Otajstvo Boga, kako nam kaže sveti Augustin, se sugerira, predlaže, kuša i daje se kušati. Beskorisno je nastojati pokriti ga riječju. Trebamo, dakle, više njegovati *nastanjenju šutnju* koja se otvara otajstvu Boga, objavljenoga u Kristu, i koje ušutkuje naše manipulacije Boga.

- Bivajući znakovite slike i svjedoci, značajna kazivanja i simboli. Trebamo naučiti umijeće predstavljanja doktrinarnih sadržaja na narativan način i na način ikona. Djelatnik nove evangelizacije uvodi druge u svijet simbola, Riječi koja se učinila kazivanjem, u svijet slavlja.

- Postajući apostoli radosti. Leon Bloy kaže da je „radost nepogrešiv znak Božje prisutnosti“. Ako je Evanđelje dobra vijest, novu evangelizaciju treba činiti s osmijehom, ne sa licem *Velikoga petka*. Apostol nas podsjeća da je Sin Božji *da* Boga nama (usp. 2 Kor 1,18sl.). Glasnici Evanđelja ne mogu biti neko *ne*.

- I sve neka se događa u bratstvu. Za svakoga redovnika, napose za nekog franjevca, nijedan projekt evangelizacije nije individualan. Uvijek je bratstvo ono koje evangelizira. Nova evangelizacija, stoga, treba biti učinjena sa svjedočenjem bratskoga života. I sve neka se događa u bratstvu.

Navještaj Evanđelja danas se smješta između *missio ad gentes* i nove evangelizacije. Ne može se nijekati kriza vjere. Ona se ponekad očituje u ravnodušnosti, drugi put u udaljenosti od zajednice vjernika. Također je istina, naime, da između onih koji se nazivaju agnosticima i ateistima ima mnogo onih koji traže Boga. To nam daje nadu i snagu da nastavimo navijestiti Evanđelje, bez straha i bez trijumfalizama, ali puni povjerenja u snagu Onoga koga navijestamo uskrsnim i nazočnim među nama, i u istinu njegove poruke. Nova evangelizacija je poziv da spoznamo, ljubimo i služimo ne neku stvar, niti neku doktrinu, već jednu osobu: osobu Isusovu.

Uskrs je! Idite, braćo i sestre, navijestajte i svjedočite dobru vijest Evanđelja *blizima i dalekima*, s novim žarom, novim metodama i novim izričajima! Krist je uskrsnuo! Da, uistinu je uskrsnuo! Sretan Uskrs!

Rim, 19. ožujka 2012.

Fra José Rodríguez Carballo, ofm
Generalni ministar

FRA LOVRO GAVRAN
provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene
i predsjednik Provincijskog kapitula 2012.

SAZIV PROVINCIJSKOG KAPITULA 2012.

Draga braćo u Kristu i sv. Franji,
Gospodin vam dao svoj mir i svako dobro!

Mjesecima obilazim našu braću po Bosni i svijetu, vršeći propisanu kanonsku vizitaciju, i konačno sam pri samom kraju. Brojni bratski susreti su me duboko obradovali i uvjerali da ogromna većina naše braće dobro radi i ulaže sve svoje snage zalažući se zdušno u Gospodnjem vinogradu, naviještajući Kristovo Evanđelje Božjem narodu i svjedočeći bratsku ljubav svima oko sebe. To mi daje nadu da naš trud nije uzaludan i da uzlaznom linijom idemo naprijed prema našem glavnom cilju – ostvarenju Kraljevstva Božjega među ljudima.

Ujedno nam je jasno da smo još uvijek na putu, daleko od cilja, da nismo savršeni i da imamo vidnih nedostataka – ne samo onih koji nadilaze naše moći, nego i onih koje bismo lako mogli nadići osobnim marom i zajedničkom akcijom. Mi u tu svrhu, u skladu s Generalnim konstitucijama (čl. 215-216), Generalnim statutima (čl. 166) i Statutima Provincije (čl. 60), svake tri godine imamo redovite provincijske kapitule, čija je svrha ne samo osvježavanje upravnih struktura, nego prije svega duhovna obnova i osvježanje čitave Provincije, u skladu s Evanđeljem i Pravilom sv. Franje.

Naša obnova u Kristovu duhu i duhu sv. Franje nikako ne može biti plod samo naše pameti i naših ljudskih snaga, nego je to prije svega plod Duha Svetoga, koji je – prema sv. Franji – jedini pravi Generalni ministar Reda Manje braće (usp. T. Celano, *Vita secunda*, 193). Zato naša braća u Provinciji već duže vrijeme mole na tu nakanu, za uspjeh Kapitula, a ovom prigodom potičemo svu braću da tu molitvu još više pojačaju i podrže svojim korizmenim postom i drugim dobrim djelima.

Potpuno oslonjen na Božju Providnost i na Njegovu neupitnu pomoć, na zagovor Blažene Djevice Marije i sv. Franje, te na molitvu i dobrotu braće, ovim **sazivam Provincijski kapitul, koji će se održati od 16. do 21. travnja 2012. god. u Franjevačkom samostanu sv. Pavla apostola u Neđarićima.**

Na ovogodišnjem Kapitolu sudjelovat će 39 braće – u skladu s propisima *Statuta Provincije*, čl. 51. i 59.: 7 članova Uprave, bivši provincijal, meštar bogoslova, deset izabranih predstavnika gvardijana i dvadeset ostalih zastupnika Provincije.

a) Braća koja sudjeluju na Kapitolu po službi:

fra Lovro Gavran, provincijal
fra Marijan Karaula, vikar Provincije
fra Luka Marković, definator
fra Pero Vrebac, definator
fra Mirko Majdandžić, definator i gv.
fra Mato Topić, definator
fra Janko Ćuro, tajnik Provincije
fra Mijo Džolan, exprovincijal
fra Marinko Pejić, meštar bogoslova,

fra Anđelko Barun, gvardijan
fra Ilija Božić, gvardijan
fra Ivan Pervan, gvardijan
fra Ivo Orlovac, gvardijan
fra Marijan Živković, gvardijan
fra Nikica Vujica, gvardijan
fra Niko Petonjić, gvardijan
fra Tomislav Brković, gvardijan
fra Zdravko Anđić, gvardijan
fra Zoran Livančić, gvardijan

b) Braća koja sudjeluju na Kapitolu po izboru za zastupnike:

fra Božidar Blažević
fra Franjo Radman
fra Ilija Stipić
fra Ivo Marković
fra Ivo Živković
fra Josip Jozić
fra Josip Tomas
fra Joso Oršolić
fra Jozo Marinčić
fra Kristijan Montana

fra Mario Divković
fra Mato Popović
fra Mijo Šuman
fra Miljenko Petričević
fra Pero Baotić
fra Petar Andrianić
fra Stipo Karajica
fra Zdravko Dadić
fra Zoran Jaković
fra Zoran Tadić

Važne napomene:

- *Kapitularci treba da dođu u Neđariće već u nedjelju popodne, 15. travnja 2012.*
- ***Kapitul će započeti sv. misom i zazivom Duha Svetoga 16. travnja 2012. u 8 sati, u samostanskoj crkvi sv. Pavla u Neđarićima.***
- *Neka kapitularci svakako ponesu sa sobom albu, bijelu štolu i časoslov.*
- *Na dan početka Provincijskog kapitula, 16. travnja 2012., neka se u svim našim samostanima i kućama slavi sv. misa na čast Duhu Svetomu za uspjeh Kapitula.*

- *Svi sažeci izvješća bit će pravovremeno dostavljeni svim kapitularcima, tako da ih mogu proučiti prije Kapitula. Stoga neka usmena izlaganja o izvješćima budu kratka – ne duža od pet minuta, a drugi interventi do tri minute, s tim da se kapitularcima dadne u ruke i pisani tekst, koji može biti detaljniji i opširniji od usmenog izlaganja.*
 - *U prilogu vam šaljemo i teme o kojima će se svakako raspravljati na Kapitolu, da ih proučite i da se pripremite za raspravu, a kapitularci i samostanski kapituli mogu ponuditi i druge teme, koje – s kratkim obrazloženjem – trebaju stići u Provincijalat do 1. travnja 2012.*
 - *U slučaju da netko od kapitulara htjedne predložiti za raspravu i neku drugu temu, koja mu se nametne tijekom Kapitula, treba da je u pismenoj formi ponudi predsjedniku Kapitula dan prije moguće rasprave, a predsjednik će donijeti odluku hoće li se o dotičnoj temi raspravljati na Kapitolu ili u nekoj od komisija (usp. Statut Provincije, čl. 72).*
- Neka se ovo pismo pročita u svim samostanima pred čitavom zajednicom.

Sarajevo, 18. veljače 2012.

Fra Lovro Gavran, OFM
provincijal i predsjednik Kapitula

Prot. br.: 52/12

ZAPISNIK o rezultatima glasovanja za zastupnike Provincijskog kapitula 2012. godine

Po isteku roka za slanje glasačkih listića za zastupnike braće na ovogodišnjem Kapitolu Provincije, koji je bio do 31. siječnja 2012., prema odredbama *Statuta Provincije* (čl. 52, §§ 1-4), 9. veljače 2012. sastala se Komisija za brojenje glasova, koju su sačinjavali:

Fra Lovro Gavran, provincijal i predsjednik Kapitula,
Fra Janko Ćuro, tajnik Provincije.
Fra Benedikt Vujica, profesor Franjevačke teologije Sarajevo, i
Fra Perica Vidić, gvardijan samostana sv. Ante u Sarajevu.

Komisija se sastala u samostanu Uzvišenja sv. Križa u Sarajevu, Zagrebačka 18, pod predsjedanjem mnngp. fra Lovre Gavrana, provincijala i predsjednika Kapitula, i obavila je otvaranje glasovnica i brojenje glasova za zastupnike. Prema odredbama *Statuta Provincije* (čl. 51. i čl. 52. § 4), izabire se 10 (deset) gvardijana i 20 (dvadeset) zastupnika ostale braće. Aktivno i pasivno pravo glasa za izbor predstavnika gvardijana imaju osamnaestorica braće, a za izbor ostalih zastupnika imaju 269 svečano zavjetovane braće.

U određenom roku stiglo je 257 glasovnica. Glasačke listiće nisu poslali u određenom roku, ili su se uzdržali od glasovanja, 30 braće: od toga 3 gvardijana i 27 ostalih.

Ishod glasovanja je sljedeći:

I. Za izbor zastupnika gvardijana:

1. Fra Tomo Anđić,	5 glasova	10. Fra Ilija Božić,	9 glasova
2. Fra Filip Karadža,	5 glasova	11. Fra Tomislav Brković,	9 glasova
3. Fra Josip Ikić,	6 glasova	12. Fra Ivan Pervan,	9 glasova
4. Fra Miroslav Ikić,	6 glasova	13. Fra Niko Petonjić,	9 glasova
5. Fra Anton Nua,	6 glasova	14. Fra Nikica Vujica,	9 glasova
6. Fra Slavko Topić,	6 glasova	15. Fra Marijan Živković,	9 glasova
7. Fra Perica Vidić,	6 glasova	16. Fra Zoran Livančić,	12 glasova
8. Fra Mirko Filipović,	7 glasova	17. Fra Anđelko Barun,	13 glasova
9. Fra Zdravko Anđić,	9 glasova	18. Fra Ivo Orlovac,	15 glasova

II. Za izbor zastupnika ostale braće:

Fra Ilija Kovačević,	1 glas	Fra Josip Jozić,	10 glasova
Fra Anto Tomas,	1 glas	Fra Ivo Marković,	10 glasova
Fra Ivan Kasalo,	3 glasa	Fra Zdravko Dadić,	11 glasova
Fra Ivan Nujić,	4 glasa	Fra Mario Divković,	11 glasova
Fra Ilija Krezo,	5 glasova	Fra Jozo Marinčić,	11 glasova
Fra Vjeko E. Tomić,	5 glasova	Fra Pero Baotić,	12 glasova
Fra Juro Aščić,	7 glasova	Fra Mato Popović,	12 glasova
Fra Božidar Blažević,	8 glasova	Fra Franjo Radman,	12 glasova
Fra Zoran Jaković,	8 glasova	Fra Zoran Tadić,	12 glasova
Fra Joso Oršolić,	8 glasova	Fra Kristijan Montina,	13 glasova
Fra Ilija Stipić,	8 glasova	Fra Josip Tomas,	13 glasova
Fra Mijo Šuman,	8 glasova	Fra Ivo Živković,	13 glasova
Fra Miljenko Petričević,	9 glasova	Fra Stipo Karajica,	14 glasova
Fra Petar Andrijanić,	10 glasova		

Dakle, izabrani su sljedeći:

Za zastupnike gvardijana:

Fra Zdravko Anđić,	9 glasova
Fra Ilija Božić,	9 glasova
Fra Tomislav Brković,	9 glasova
Fra Ivan Pervan,	9 glasova
Fra Niko Petonjić,	9 glasova
Fra Nikica Vujica,	9 glasova
Fra Marijan Živković,	9 glasova
Fra Zoran Livančić,	12 glasova
Fra Anđelko Barun,	13 glasova
Fra Ivo Orlovac,	15 glasova

Za zastupnike ostale braće:

Fra Božidar Blažević,	8 glasova	Fra Mario Divković,	11 glasova
Fra Zoran Jaković,	8 glasova	Fra Jozo Marinčić,	11 glasova
Fra Joso Oršolić,	8 glasova	Fra Pero Baotić,	12 glasova
Fra Ilija Stipić,	8 glasova	Fra Mato Popović,	12 glasova
Fra Mijo Šuman,	8 glasova	Fra Franjo Radman,	12 glasova
Fra Miljenko Petričević,	9 glasova	Fra Zoran Tadić,	12 glasova
Fra Petar Andrijanić,	10 glasova	Fra Kristijan Montana,	13 glasova
Fra Josip Jozić,	10 glasova	Fra Josip Tomas,	13 glasova
Fra Ivo Marković,	10 glasova	Fra Ivo Živković,	13 glasova
Fra Zdravko Dadić,	11 glasova	Fra Stipo Karajica,	14 glasova

U samostanu Uzvišenja Sv. Križa u Sarajevu, Zagrebačka 18, 9. veljače 2012.

Tako je:

Fra Janko Ćuro
Fra Perica Vidić
Fra Benedikt Vujica

Fra Lovro Gavran,
provincijal i predsjednik Kapitula

Prot. br.: 65/12
Sarajevo, 18. 02. 2012.

Svim samostanima Bosne Srebrene
i sudionicima na Kapitolu 2012.

TEME ZA RASPRAVU

U skladu sa propisom Statuta Provincije, čl. 63, § 1, naš provincijski Definitorij je na svom zasjedanju od 18. veljače 2012. predložio važnije teme, odn. pitanja o kojima treba raspravljati i odlučivati na sljedećem Provincijskom kapitolu. Ta pitanja priopćavamo braći u Provinciji, kako bi ih razmotrila i zauzela odgovarajući stav, koji će onda njihovi izabranici zastupati na Kapitolu.

Isti čl. 63, § 2 kaže: „*Samostanski kapituli, a također i svaki pojedini brat, mogu upravi Provincije, odnosno predsjedniku kapitula, predložiti pitanja koja smatraju važnima da se o njima raspravlja na Provincijskom kapitolu.*“ Stoga treba da se braća samostanskih područja okupe na samostanski kapitul, kako bi predložila Provincijskom kapitolu važne teme, koje možda Definitorij nije izričito predložio – iako je moguće da će se o njima raspravljati u sklopu neke šire teme.

Zaključci samostanskih kapitula i nove teme za Provincijski kapitul, koje će na njima eventualno biti predložene, **treba da – uz kratko obrazloženje – stignu u Provincijalat e-mailom, a zatim i redovnom poštom, najkasnije do 1. 4. 2012.**

Kao što sam spomenuo i u okružnici o sazivu Kapitula, moguće je da i tijekom samog Kapitula neki od zastupnika zatraži da se raspravlja još o nekoj sasvim novoj temi. **U tom slučaju on treba da tu novu temu u pismenoj formi ponudi predsjedniku Kapitula dan prije moguće rasprave**, a predsjednik će donijeti odluku hoće li se o dotičnoj temi raspravljati na plenarnoj sjednici, ili u nekoj od komisija (usp. *Statuti Provincije*, čl. 72).

Dakle, u skladu s propisom *Statuta Provincije*, čl. 62, § 2, **teme o kojima će se na predstojećem Kapitolu svakako raspravljati, jesu sljedeće:**

- provođenje odluka i zaključaka Kapitula iz 2009. god.;
- duhovni život, zajednički i pojedinačni, članova Provincije;
- dušobrižničke i druge aktivnosti braće – ističući posebno **franjevački model pastoralnog rada** na župama, u medijima i u misijama... (usp. dokument *Generalne kurije: Poslani evangelizirati u župi u bratstvu i malenosti* – Rim-Zagreb, 2009);
- odgoj i izobrazba pripravnika i kandidata za redovnički franjevački život u sjemeništu i postulaturi, te mlade braće u novicijatu i u vremenu privremenih zavjeta – postavljajući ujedno standarde i kriterije za profesorsku i odgojiteljsku službu u našoj Provinciji;
- promicanje i izvođenje trajne izobrazbe svih članova Provincije;
- misijska nastojanja i pothvati;
- promicanje socijalne pravednosti, te pomoć i skrb za bolesne, siromašne i potlačene;
- ekonomsko stanje Provincije i pojedinih samostana, te doprinosi za zajedničke potrebe, osobito za uzdržavanje odgojno-obrazovnih zavoda;
- preuzimanje novih i napuštanje dosadašnjih obveza i aktivnosti Provincije;
- osnivanje novih i dokidanje postojećih redovničkih kuća i samostana.

Uz ove točke, ili kao njihov sastavni dio, razmatrat će se i još neki konkretni prijedlozi, kao npr.:

Prijedlozi za djelomičnu izmjenu Statuta Provincije, s obzirom na način upravljanja Provincijom i na sudjelovanje na Kapitolu.

Jedan od konkretnih prijedloga, koji sam često čuo od braće prigodom kanonske vizitacije, jest želja mnogih **da se ponovno poveća broj definitora**, te da definitori budu više prisutni u Provinciji, u izravnom kontaktu s braćom na terenu. Samostanski kapituli bi trebali dati svoje mišljenje:

1. koliko nam je definitora zaista potrebno;
2. kako osigurati ravnopravnost distrikata međusobno i ravnopravnost ne-regionalnih samostana u odnosu na regionalne.

Drugi je prijedlog **da od sad ipak svi gvardijani sudjeluju na Kapitolu**, da se ne pravi razlika među njima i da se ne otvaraju putovi bilo kakvim manipulacijama prigodom izbora.

S obzirom na ekonomsko stanje Provincije, postavljaju se pitanja:

- korištenja i iskoristivosti prostora kojim raspolažemo,
- provincijskog mirovinskog fonda,
- uvođenja tzv. *seminaristika* – tj. slavljenja dviju ili triju misa mjesečno, kao osobni doprinos svakog člana Provincije za uzdržavanje naših odgojnih ustanova, tj. za odgoj i izobrazbu našeg podmlatka, te
- povećanja transakcija.

S obzirom na pastoral – postavljaju se pitanja:

- koji su uvjeti za prihvaćanje ili neprihvaćanje, odn. napuštanje župa izvan Bosne (kao npr.: Vojnić, Gvozd; Zaton Veliki i sl.);

- koji su uvjeti za povlačenje svećenika s premaleni župa u Bosni i za njihovo služenje iz nekog pastoralnog centra (samostana ili druge obližnje župe);
- da li organizirati samostanska područja i izvan Bosne (npr. Podsused – odn. Sesvetska Sopnica; Beograd; Đakovica...).

Želimo braći kapitularcima i cijeloj Provinciji dobru pripremu, te blagoslovljen, uspješan i plodan rad Kapitula.

Mir i dobro svima!

Fra Lovro Gavran,
provincijal i predsjednik Kapitula

Prot. br.: 06/12
Sarajevo, 5. 1. 2012.

BRAĆI GWARDIJANIMA BOSNE SREBRENE

Poštovani oče gvardijane!

Naš Provincijski kapitul slavit ćemo 16. - 21. travnja 2012. godine.

Želim Ti zahvaliti za obnašanje odgovorne i zahtjevne službe gvardijana u našoj Provinciji i ujedno Te molim da u svrhu pripreme Kapitula prema naznačenim terminima u suradnji sa svom braćom Tvoga samostanskog područja učiniš sljedeće:

1. Da do 20. veljače 2012. sazoveš samostanski kapitul na kojem pored tekućeg dnevnog reda treba staviti sljedeće točke:

a) Analizirati, usvojiti i potvrditi usvajanje izvještaja potpisom gvardijana, ekonoma, župnika i diskretorija prema dostavljenom obrascu.

b) Kopije ovjerenih izvještaja, koje će biti dokument kod budućih primopredaja, pohraniti u samostanski arhiv i župne arhive, a originale poslati u Provinciijat da stignu najkasnije do 1. ožujka 2012. kako bi bili kompletirani i razaslati kapitularcima kao dio radnog materijala Provincijskog kapitula.

c) Na temelju svih izvještaja iz samostanskog područja sačiniti, prema predloženom obrascu, sažetak koji će biti predstavljen na Provincijskom kapitolu.

2. Molim Te da i ovaj sažetak dostaviš **najkasnije** do 1. ožujka 2012. u pisanoj formi, jer će i on biti uvršten u radni materijal Kapitula, te također u digitalnoj formi: putem elektronske pošte, kako bi ga tehnička služba Kapitula obradila u Power-point programu i tako svima bilo olakšano kvalitetno predstavljanje našega života i rada.

Uz zahvalnost za sveukupan trud, srdačno pozdravljam Tebe i svu braću u distriktu.

Mir i dobro želi vam –

Fra Lovro Gavran, provincijal

IZVANREDNA SJEDNICA JUŽNOSLAVENSKE KONFERENCIJE PROVINCIJALNIH MINISTARA OFM *Split, samostan sv. Frane braće konventualaca, 20. veljače 2012.*

U drevnom samostanu sv. Frane braće konventualaca u Splitu, bila je 20. veljače 2012. godine izvanredna sjednica JKPMOFM. Ovdje donosimo glavne odluke:

1. Susret Generalnoga ministra s braćom u privremenim zavjetima i njihovim odgojiteljima iz provincija naše Konferencije bit će u Taboru – Samobor, 1. i 2. ožujka 2013. godine.

2. Na susretu provincijalnih ministara i defnitorija svih provincija u našoj Konferenciji predloženo je da se razmišlja o zajedničkim duhovnim vježbama za braću iz naših provincija. Iako s tim malo kasnimo, ipak će svaki provincijalat što prije obavijestiti sve druge provincijalate u našoj Konferenciji kada i gdje će biti duhovne vježbe u njegovoj provinciji, naznačiti koliko mjesta ima, itd.

3. Odlučeno je da se susret novoizabranih gvardijana svih naših provincija održi u franjevačkom samostanu u Splitu (Trstenik), 3. i 4. rujna 2012. godine. Susret će organizirati Međuprovincijsko tajništvo za FS. Počet će s ručkom 3. rujna, a završiti s ručkom 4. rujna. Temeljna tema će biti *Uloga gvardijana u animiranju bratstva*.

4. Naša Konferencija bit će domaćin Kontinentalnom kongresu Istočne Europe za formaciju i studije. Taj susret bit će od 16. – 23. rujna 2012. godine, a organizacija se povjerava Međuprovincijskom tajništvu za formaciju i studije u dogovoru sa Generalnim tajništvom za formaciju i studije iz Rimu.

5. Što se tiče radnoga susreta defnitora iz svih provincija naše Konferencije, koji bi trebalo organizirati svake godine, odlučeno je da se ove godine, zbog pretrpanog kalendara, taj susret izostavi.

6. Domaćin zajedničke pripreve za doživotne zavjete ove godine bit će Provincija Presvetoga Otkupitelja (Split), a organizacija je povjerena fra Domagoju Runji, magistru braće u privremenim zavjetima te Provincije. To će biti na Trsteniku (Split), a Međuprovincijsko tajništvo za formaciju i studije, zajedno s magistrima, će se pobrinuti da se izradi detaljan program zajedničke pripreve kako bi to provincijalni ministri mogli pogledati i odobriti.

7. Fra Stane Zore, provincijalni ministar iz Provincije sv. Križa, Slovenija, obavijestio je da će Generalni ministar pohoditi njihovu provinciju od 19. – 21. travnja 2012. godine. Kad sazna točan program pohoda obavijestit će provincijalne ministre kad će biti najzgodniji moment za susret Generalnoga ministra s našim provincijalima.

Na kraju je fra Željko Tolić, predsjednik Konferencije, svima zahvalio na sudjelovanju. Zahvalio je i braći konventualcima što su nas ugstili u svom drevnom samostanu, a svima je darovao i vrijednu knjigu *Tradicijsko crkveno pučko pjevanje u Provinciji Presvetoga Otkupitelja* koja je upravo izašla iz tiska.

Fra Nikola Vukoja, tajnik Konferencije

ODRŽANA SJEDNICA VIJEĆA FRANJEVAČKIH ZAJEDNICA

Split – U samostanu sv. Frane u Splitu održana je u ponedjeljak 20. veljače 2012. godine sjednica Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Tema sjednice bila je priprema proslave 800. obljetnice dolaska sv. Franje Asiškoga na hrvatsko tlo. Sjednicu je otvorio i njome predsjedao dr. fra Ivan Sesar, predsjednik VFZ-a.

Sudjelovali su provincijali i provincijalke franjevačkih zajednica na području Hrvatske i Bosne i Hercegovine, nacionalni ministri FSR-a, nacionalni duhovni asistenti FRAME, kao i članovi odbora za proslavu 800. obljetnice (1212.-2012.).

Nakon molitve Srednjeg časa i pozdrava predsjednika VFZ-a fra Ivana Sesara, sve nazočne je kao domaćin u samostanu sv. Frane pozdravio fra Ljudevit Maračić, provincijal konventualaca, izrazivši „radost i zadovoljstvo okupljanja u ovom samostanu“ i ukratko predstavio samostan i crkvu sv. Frane.

Na sjednici je donesen zaključak da se proslava održi u dva dijela. Prvi dio proslave bit će u obliku simpozija koji će se održati **1. i 2. listopada 2012. godine** u Splitu (Sv. Frane) i u Zadru (Sv. Frane). Članovi organizacijskog odbora za simpozij imenovani su: fra Josip Sopta, fra Ljudevit Maračić i fra Gabrijel Jurišić.

Fra Žarko Relota je svim članovima VFZ-a predstavio prijedloge organizacijskog odbora za vanjsku proslavu. Članovi VFZ-a zaključili su da će se ova svefranjevačka proslava održati u Trogiru **u subotu 6. listopada 2012. godine**. Za taj dio proslave imenovan je organizacijski odbor kojem predsjeda fra Žarko Relota, a članovi su: fra Roko Bedalov, fra Miljenko Šteko, fra Frano Doljanin, fra Danimir Pezer, fra Nikola Vukoja i fra Diego Deklić. Na sjednici se također raspravljalo o programu i provedbi proslave u kojoj će biti uključeni svi franjevci i franjevke.

Fra Ivan Sesar, predsjednik, na kraju je zahvalio svim sudionicima na aktivnom sudjelovanju i zaželio uspješan i blagoslovljen rad u pripremi za proslavu 800. obljetnice dolaska sv. Frane u naše krajeve.

IZ TAJNIŠTVA

Kuća mira - Franjevački samostan Rama/Šćit

RASPORED DUHOVNIH VJEŽBI ZA 2012. GOD.

Datum	Voditelj	Tema	Mjesto	Broj
I. kor. n. 29/2/- 4/3/2012.	Fra Darko Tepert		Franjevačka teologija Sarajevo – NEDŽARIĆI	6 osoba sa strane
III. kor. n. 11-16/3/2012.	Fra Josip Ikić		Franjevački samostan Sarajevo – BISTRIK	15 osoba
III. kor. n. 11–16/03/2012.	Fra Mile Babić		Franjevačka Kuća mira RAMA – ŠĆIT	25 osoba
XIII. n. k. god. 1-6/07/2012.	Fra Vili Radman		Franjevački konvikt VISOKO	40 osoba
XXV. n. k. god. 23-28 /09/2012.	Fra Marinko Pejić	Bitne odrednice franjevačke duhovnosti	Franjevačka Kuća mira RAMA – ŠĆIT	25 osoba
XXVIII n. k. g. 14-19 /10/2011.	Fra Drago Bojić		Franjevačka Kuća mira RAMA – ŠĆIT	25 osoba

Međuprovincijske duhovne vježbe su u Rami 23-28/09/2012.

Za sve daljnje informacije, kontaktirajte fra Peru Vrebca: telefon: 063 294 853,
perovrebac@yahoo.com

DEKRET O IMENOVANJU HRVATSKE ŽUPE SV. NIKOLE TAVELIĆA U NIZOZEMSKOJ

Odlukom biskupije Rotterdam i Nizozemske biskupske konferencija od 1. 1. 2010. Hrvatska katolička misija u Nizozemskoj postaje personalna župa sv. Nikole Tavelića za sve hrvatske vjernike koji žive na području Nizozemske. Hrvatska župa je organizirana po modelu svih nizozemskih župa. Pastoralno vijeće koje čini 8 članova, dobilo je mandat na 4 godine. Sjedište župe je u Rotterdamu.

Kroatische Parochie st. Nikola Tavelic
Hrvatska katolička župa sv. Nikole Tavelića
Robert Fruinstraat 36,
NL – 3021 XE Rotterdam
Tel/fax 0031 10 27 60 655
Web stranica: www.tavelic.nl
E-mail: info@tavelic.nl

Privremena adresa :
Smitshoek 120
2661 CK Bergschenhoek

SUSRET UPRAVÂ PROVINCIJE BOSNE SREBRENE I ŠKOLSKIH SESTARA FRANJEVKI BOSANSKO-HRVATSKE PROVINCIJE

Definitorij provincije Bosne Srebrene inicirao je susret sa Upravom školskih sestara franjevk. Susretu su nazočili svi članovi Uprave osim fra Luke Markovića koji je opravdano izostao. Izraženo je obostrano zadovoljstvo zbog ovog susreta, koji omogućuje još bolju i konkretniju suradnju dviju provincija, a koja traje već desetljećima.

Razgovarano je o nekim otvorenim pitanjima kao i o novim područjima suradnje. Obje Uprave prihvatile su prijedlog da bi se još više trebalo angažirati oko franjevačke duhovnosti i promocije Franjevačkih izvora.

Susret je ocijenjen korisnim i izražena je želja da se, prije svega, bratsko-sestarskim razgovorom, rješavaju a i otvaraju novi modusi naše zajedničke franjevačke suradnje.

fra Janko Ćuro

NOVI MAGISTAR GLAZBE

Fra Anto Kovačić, profesor glazbe na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, obranio je 17. veljače 2012. na Muzičkoj akademiji u Sarajevu magistarski rad pod naslovom *Odnos muzike i religije u ranom kršćanstvu*.

Rad i obrana ocijenjeni su najvišom ocjenom (deset), a kandidat je stekao naslov magistra znanosti u oblasti muzikologije. U ovom magistarskom radu analizirano je porijeklo, izvanjski utjecaji i glavne karakteristike ranokršćanskog pjevanja, te odnos ranokršćanske duhovnosti i teologije prema pitanju glazbe i glazbene prakse. Analiza, sinteza i zaključci najvećim dijelom su zasnovani na fragmentima patrističke literature o glazbi, te Augustinovu djelu *De musica*, koje je jedino djelo ranokršćanske literature u cijelosti posvećeno temi glazbe. Ovaj rad osvjetljava temeljne principe razvoja kršćanske bogoslužne glazbe, prvenstveno gregorijanskog pjevanja, kojemu su sve bitne karakteristike postavljene u razdoblju ranog kršćanstva.

(FIA)

IZ ZAPISNIKA DEFINITORIJALNIH SJEDNICA

Iz Zapisnika 43. sjednice Definitorija od 20. prosinca 2011.

Fra Pejo Oršolić predlaže se za župnog vikara u Tolisi, a na njegovo mjesto župnika u Brajkovićima predlaže se fra Leon Pendić.

Fra Franjo D. Stjepanović se premješta iz župe Šikara u samostan u Tuzli.

Iz Zapisnika 44. sjednice Definitorija od 7. siječnja 2012.

Fra Marijan Karaula je zadužen da ode u Livno i potraži rješenje trenutne situacije.

Fra Marko Oršolić i fra Drago Bojić su pozvani da u subotu, 14. siječnja 2012. na sastanku s Definitorijem, razjasne pravni položaj IMIC-a.

Fra Marijan Karaula je izvijestio dokle je stigao rad na izdavanju Franjevačkih izvora. (Trenutno se radi na prijelomu teksta.)

Iz Zapisnika 45. sjednice Definitorija od 14. siječnja 2012.

Nakon što je pročitao upit kardinala Vinka Puljića od 5. siječnja 2012., fra Marko Oršolić je detaljno razjasnio pravni položaj IMICA od njegova nastanka pa do danas. Zaključak je sljedeći:

IMIC „ZAJEDNO“ (Internacionalni multireligijski i interkulturalni centar „Zajedno“) je nevladina organizacija (NVO), osnovana od grupe građana (oko 50 ljudi) u Židovskoj općini u Sarajevu, 10. prosinca 1991. godine, na direktan poticaj međunarodnih organizacija MEFRA i Pax Christi, te uz podršku Grada Sarajeva i Provincijalata Bosne Srebrene. Danas IMIC ima preko 2.000 članova u BiH i inozemstvu.

IMIC ima vlastiti Statut u kojem je precizno definiran način funkcioniranja ove nevladine organizacije i njezini ciljevi. IMIC-om upravlja Skupština i Direktorij u kojem su po jedan teolog ili religijski obrazovani intelektualac iz judaizma, kršćanstva (istočnog i zapadnog) te islama.

IMIC nije ustanova Bosne Srebrene, ali Bosna Srebrena na prijedlog Skupštine i Direktorija IMIC-a daje asistenciju ovom centru tako što ustupa jednog svog člana za mjesto direktora. Na taj način provincija Bosna Srebrena želi pružiti podršku projektu, koji u franjevačkom duhu njeguje multireligijski dijalog, po uzoru na Duh Asiza, bez ikakvih pravnih, zakonskih ili financijskih obaveza prema IMIC-u.

Iz Zapisnika 46. sjednice Definitorija
od 18. veljače 2012.

Mnogopoštovani otac Provincijal je izvijestio o svom posjetu Africi i kanonskoj vizitaciji koja se privodi kraju. Susret s našim fratrима u Africi bio je dobar. Braća su veoma aktivna na raznim područjima pastoralnog, misionarskog rada. Isto tako fra Pero Vrebac i fra Mato Topić informirali su o sjednici Međunarodnog vijeća za misije i evangelizaciju, koja je održana u Maroku.

Potom se prešlo na pripremu nadolazećeg Provincijskog kapitula. Glasovi za izbor deputata su prebrojeni 9. veljače, a pregledači glasova bili su: fra Janko Ćuro, tajnik Provincije, fra Benedikt Vujica, profesor na Teologiji, fra Perica Vidić, gvardijan na Bistriku i fra Lovro Gavran, provincijal i predsjednik Kapitula. Rezultati glasovanja su odmah proslijeđeni izabranim deputatima i Generalnoj kuriji u Rimu.

Dr. fra Velimir Blažević je načinio Pravilnik rada Kapitula i on će se koristiti na predstojećem Kapitolu.

Određene su važnije teme za raspravu na Kapitolu. (usp. Statuti Provincije čl. 63, §1)

Potom je Uprava formirala odgovarajuće službe i komisije kapitula (usp. čl. 67):

Tajnik kapitula

fra Janko Ćuro

Prisjednici porote:

fra Ivo Orlovac, fra Mato Popović i fra Luka Marković

Pregledači dokumenata:

fra Janko Ćuro, fra Marijan Karaula i fra Josip Tomas

Zapisničari:

fra Mario Divković i fra Mijo Šuman

Komisija za pravna pitanja:

Fra Ivo Orlovac, fra Zoran Tadić, fra Petar Andrijanić, fra Ilija Stipić i fra Zoran Livančić

Komisija za pastoralna pitanja:

Fra Mato Topić, fra Anđelko Barun, fra Nikica Vujica i fra Niko Petonjić

Komisija za ekonomska pitanja:

Fra Mirko Majdandžić, fra Zdravko Dadić, fra Zdravko Anđić, fra Jozo Marinčić i fra Joso Oršolić

Komisija za odgoj i duhovnost:

fra Pero Vrebac, fra Marinko Pejić, fra Franjo Radman i fra Josip Jozić

14. godišnjica smrti fra Vjeka Ćurića

PRAVILNIK PROVINCIJSKOG KAPITULA FRANJEVAČKE PROVINCIJE BOSNE SREBRENE

I. OPĆE ODREDBE

1. Što je i koja je vlast provincijskog kapitula

1. 1. Provincijski kapitul je zakonito sazvan sabor koji sačinjavaju i na kojem prema odredbi prava sudjeluju braća koja u provinciji obnašaju određene službe i drugi koje svečano zavjetovana braća izaberu kao svoje zastupnike.

1. 2. Zakonito sazvan provincijski kapitul ima, i na izvanredan način vrši najvišu vlast u Provinciji (usp. *GK 173; SP 47*).

1. 3. Provincijski kapitul s obzirom na sastav, sazivanje, i njegov rad ravna se odredbama Generalnih konstitucija i Generalnih statuta Reda te Statuta Provincije i Provincijskim pravilnikom kapitula (*GS 216; SP 47, § 2*)

2. Vrste kapitula

2. 1. Provincijski kapitul može biti *redoviti* i *izvanredni*, zavisno od toga održava li se u stalnim vremenskim razmacima, ili u posebnim prilikama.

2. 2. S obzirom na svrhu ili razlog održavanja može biti *izborni*, *radni*, i *mješoviti* (izborni i radni istovremeno).

2. 3. Kapituli su izborni ako se održavaju radi izbora provincijske uprave. Oni su redoviti, jer se održavaju u određenom vremenskom razmaku, predviđenom u Generalnim konstitucijama Reda, na isteku mandata na koji je uprava birana;

Radni su ako se održavaju radi razmatranja i rješavanja važnijih pitanja za Provinciju, a mogu biti redoviti, kad se održavaju periodično, svake tri godine (*GS 166*), ili izvanredni, ako se o njegovu održavanju, zbog valjanih razloga, odluka donese na redovitom provincijskom kapitolu (usp. *GS 171; SP 60, § 1*); Mješoviti je kapitul ako se na njemu vrše i izbori provincijske uprave i razmatraju pitanja važna za Provinciju.

3. Sudionici i način sudjelovanja na kapitolu

3. 1. Partikularnim statutima se može predvidjeti da na provincijskom kapitolu sudjeluju sva braća neke provincije, a kako to u našoj Provinciji nije slučaj, sudionici kapitula s pravom glasa su:

- delegat generalnog ministra, ukoliko je određen da predsjedava kapitolu
- provincijalni ministar
- provincijski vikar
- provincijski definatori
- bivši provincijalni ministar čija je služba prestala na prethodnom posljednjem kapitolu
- provincijski tajnik
- desetorica gvardijana koje oni izaberu između sebe
- meštar bogoslova
- zastupnici braće na broj jedan više nego što ima sudionika na kapitolu po službi (usp. *GS 168 § 1 i 2; SP 59*)

3. 2. Svi navedeni sudionici provincijskog kapitula imaju pravo iznositi svoje mišljenje o svim stvarima koje su na dnevnom redu, a također mogu predlagati da se na kapitolu razmatraju i druga pitanja od koristi i opće važnosti za Provinciju, te glasovati kod biranja provincijske uprave i usvajanja odgovarajućih odluka ili zaključaka (*SP 72*).

3. 3. Na kapitul mogu biti pozvani odgovarajući stručnjaci i sudjelovati u njegovom radu, ali samo sa savjetodavnim glasom (*SP 65*).

4. Predmeti ili poslovi koji spadaju na provincijski kapitul

Prema Generalnim konstitucijama i Generalnim statutima Reda i Statutu provincije Bosne Srebrene, u nadležnost provincijskog kapitula spada da:

- vrši izbore provincijske uprave (*GK 215 § 1; GS 173; SP 62 § 1*);
- ispituje da li djelatnosti provincije s obzirom na izbor, oblike rada i učinkovitost odgovaraju zahtjevima vremena (*GK 112 § 1*);
- ispituje aktualno stanje i djelatnosti braće (*GK 215 § 1*);
- razmatra provođenje odluka i zaključaka prethodnih provincijskih kapitula (*SP 62 § 2*);
- traži i predlaže prikladna sredstva za unapređenje duhovnog života i za porast i popravak provincije (*GK 215 § 1; SP 62 § 2*);
- raspravlja o novim pothvatima i poslovima veće važnosti (*GK 215 § 1*);
- zajedničkim dogovorom donosi potrebne odluke (*GK 215 § 1*);
- razmatra dušobrižničke i druge aktivnosti braće (*SP 62 § 2*);
- određuje prikladne putove i načine za unapređivanje apostolata (*GK 112 § 1*);
- donosi odluke o djelima evangelizacije i o misijskim nastojanjima i pothvatima (*GS 54 § 1; SP 62 § 2*);
- odlučuje o preuzimanju novih ili o napuštanju postojećih obveza i djelatnosti braće i Provincije (*SP 62 § 2*);
- razmatra pitanja i donosi odluke u pogledu odgoja i izobrazbe u sjemeništu, postulaturi, novicijatu i u privremenim zavjetima (*SP 62 § 2*);
- izrađuje programe i promiče trajnu izobrazbu članova Provincije (usp.: *GS 85 § 1; SP 62 § 2*);
- donosi partikularne statute provincije (*GK 215 § 2; SP 62 § 3*);
- donosi posebne statute za različita područja djelovanja (*GK 215 § 2; GS 4 § 2; SP 62 § 3*);

- tumači autentično partikularne statute provincije (usp.: *GK 255; SP 62 § 3*);
- donosi opće i posebne odredbe za čitavu Provinciju (*SP 62 § 3*);
- odlučuje o održavanju izvanrednog provincijskog kapitula (*GS 171*);
- odlučuje o uspostavljanju plenarnog vijeća provincije za naredno trogodište (*GS 176*);
- odlučuje o osnivanju novih ili o dokidanju postojećih redovničkih kuća i samostana (*SP 62 § 2*);
- daje pristanak za prenošenje sjedišta provincijalne uprave u drugu kuću (*GS 184 § 1*);
- razmatra ekonomsko stanje Provincije i pojedinih samostana i određuje doprinose za zajedničke potrebe (usp. *SP 62 § 2*);
- utvrđuje izvanrednu sumu za koju provincijalni ministar, da bi je mogao utrošiti, mora dobiti pristanak svoga definitorija (*GS 252 § 1*).
- razmatra i zauzima se za promicanje socijalne pravde, kao i za pomoć i skrb za bolesne, siromašne i potlačene (*SP 62 § 2*).

II. PREDRADNJE I PRIPREMANJE KAPITULA

5. Najavljivanje kapitula i predmeta koji će se razmatrati; izbor zastupnika i gvardijana sudionika na kapitolu, kao i kandidata za provincijalnog ministra

5. 1. Barem dva mjeseca prije početka provincijskog kapitula treba odrediti i pravodobno priopćiti braći čime će se kapitul baviti, te samostanske kapitule i braću pozvati da predlože pitanja koja smatraju važnim da se o njima na kapitolu raspravlja (*SP 63 §§ 1-2*)

5. 2. Provincijalni ministar, odnosno delegat generalnog ministra, koji će predsjedati kapitolu, treba okružnicom na vrijeme najaviti održavanje provincijskog kapitula, te svoj svečano zavjetovanoj braći i svim gvardijanima koji na kapitolu ne sudjeluju po službi poslati glasačke listiće, obilježene svojim brojem i pečatom Provincije, i pozvati ih da biraju zastupnike, odnosno desetoricu gvardijana koji će sudjelovati na kapitolu (*GS 169 § 1; SP 48 § 1 i 50*).

5. 3. Ako će se na kapitolu birati novi provincijalni ministar, treba svečano zavjetovanoj braći poslati također glasački listić da predlože svoga kandidata za provincijalnog ministra (*SP 48, § 2*).

5. 4. Za kapitul svaki svečano zavjetovani brat bira jednog zastupnika, a treba ih biti izabrano ukupno jedan više nego što u trenutku prebrojavanja glasova ima onih koji na kapitolu sudjeluju po službi (*SP 51*).

5. 5. Braći koja imaju pravo birati zastupnike treba poslati popis svečano zavjetovane braće između koje se zastupnici biraju, a gvardijanima popis gvardijana između kojih će za kapitul birati desetoricu.

5. 6. U okružnici treba naznačiti komu i do kada glasačke listiće treba predati odnosno poslati, na koji način i na koje mjesto (*SP 49*).

5. 7. Kada za to dođe vrijeme, predsjednik kapitula, tajnik Provincije i dvojica braće koje predsjednik kapitula odredi kao skrutatore, obavljaju otvaranje i pregled glasačkih listića i prebrojavanje glasova za zastupnike i za izbor gvardijana koji će sudjelovati na kapitolu (*SP 52 § 1*).

5. 8. Za zastupnike i gvardijani koji će sudjelovati na kapitolu bit će izabrani oni koji dobiju najviše glasova, a ako ih bude više s jednakim brojem glasova, izabrani su oni koji su stariji po prvim zavjetima, a ako su i u tome jednaki, izabran je onaj tko je stariji po dobi (*SP 52, §§ 3 i 4*).

5. 9. O rezultatima glasovanja treba sastaviti zapisnik u dva primjerka, a potpisuju ga svi koji otvaraju i pregledaju glasačke listiće i prebrojavaju glasove (*SP 52 § 2*)

5. 10. Kad se predlažu kandidati za provincijalnog ministra, jedan primjerak zapisnika o rezultatima glasovanja treba odmah poslati generalnom definitoriju i zatražiti da se odobre trojica između kojih će se na kapitolu birati provincijalni ministar (*SP 53*).

6. Sazivanje kapitula

6. 1. Redoviti provincijski kapitul se drži svake tri godine, a predsjednik kapitula, pošto čuje mišljenje definitorija, može iz opravdanog razloga odgoditi njegovo održavanje za tri mjeseca, ili odlučiti da se drži tri mjeseca prije isteka trogodišta (*GS 166, § 1*).

6. 2. Predsjednik kapitula okružnicom, koju šalje svim sudionicima kapitula pojedinačno i svim kućama Provincije, a koja se objavljuje i u provincijskom glasilu *Bosna Srebrena*, saziva kapitul, a ako treba birati provincijalnog ministra svečano zavjetovanoj braći šalje glasačke listiće, obilježene brojem i ovjeren pečatom Provincije, i poziva ih da dadnu svoj glas nekome od odobrenih tri kandidata (*SP 54, 55 § 2 i 56*).

6. 3. U okružnici kojom se kapitul saziva treba naznačiti mjesto i vrijeme kapitula, sudionike kapitula, te koje dokumente i izvještaje treba dostaviti za kapitul, i do kojeg roka (*SP 55 § 1*).

7. Predkapitulske sjednice Definitorija i poslovi koje treba obaviti

7. 1. Prije provincijskog kapitula predsjednik kapitula i članovi provincijske uprave trebaju održati pripremnu sjednicu, ili više njih ako je potrebno. Na njima se utvrđuje program i dnevni red kapitula, ako je potrebno formiraju odgovarajuće komisije za razmatranje određenih predmeta i za predlaganje zaključaka na kapitolu, imenuje tajnik kapitula i barem jedan zapisničar da mu pomaže u vođenju zapisnika o radu kapitula, pregledači dokumenta i izvještaja pripremljenih i dostavljenih za kapitul, i najmanje dva prisjednika porote za razmatranje pritužbi ako stignu na kapitul (*SP 66 §§ 1-2, 67 §§ 1-3*).

7. 2. Tajnik kapitula se treba pobrinuti da u dvorani zasjedanja kapitula bude sve što je od tehničkih stvari potrebno za nesmetano odvijanje rada, te knjiga Svetog pisma ili Evandjelja, Zakonik kanonskog prava, Generalne konstitucije i Generalni statuti Reda, Statut Provincije i Pravilnik provincijskog kapitula.

III. ODVIJANJE RADA NA KAPITULU

8. Otvaranje i predsjedanje kapitolu

8. 1. Kapitul započinje s radom na dan, u vrijeme naznačeno okružnicom saziva. Predsjednik kapitula obraća se kraćim pozdravnim govorom sudionicima kapitula, a nakon što tajnik izvrši prozivku kapitulara i utvrdi da je nazočno njih barem dvije trećine, proglašava kapitul otvorenim.

8. 2. Nakon otvaranja rada kapitula, predsjednik priopćava koja će se pitanja razmatrati na kapitolu i daje na usvajanje program rada (*SP 68 § 1*).

8. 3. Objavljuju se zatim imena tajnika kapitula i zapisničara koji mu pomaže, pregledača izvještaja i dokumenata pripremljenih za kapitul, prisjednika porote i članova određenih komisija (*SP 68 § 1*).

8. 4. Ako je potrebno, na početku kapitulu ili kasnije mogu se osnovati i druge komisije i odrediti njihovi članovi.

8. 5. Predsjednik kapitula saziva plenarne sjednice i ravna njihovim radom. Omogućuje svakom sudioniku kapitula da slobodno iznese svoje mišljenje o pitanjima koja se razmatraju, preki-da suvišne i nekorisne rasprave, zaključuje raspravu i zatvara rad sjednice (*SP 69*).

8. 6. Ako je predsjednik kapitula trenutno odsutan ili spriječen, radom kapitula, osim ako se radi o izborima i donošenju odluka, ravna provincijalni ministar kada je predsjednik kapitula delegat generalnog ministra, odnosno provincijski vikar kad je predsjednik kapitula provincijalni ministar.

8. 7. Nakon što se posavjetuje s definitorijem Provincije, predsjednik kapitula može odlučiti da se određena pitanja ili predmeti razmatraju na zasebnim sjednicama pojedinih skupina. Kapitul-larce po skupinama raspoređuje i za svaku od njih određuje voditelja i zapisničara, ili se oni sami odlučuju za skupinu u kojoj žele raditi (*SP 70*).

9. Zadaće i način rada dužnosnika kapitula

9. 1. – Služba tajnika kapitula je veoma značajna. On brine da u dvorani kapitulskih zasjedanja bude sve što je potrebno za nesmetan i uspješan rad; daje potrebna obavještenja i najavljuje točke dnevnog reda; skupa sa zapisničarom vodi zapisnik o radu svake plenarne sjednice i na početku prve sjednice svakog narednog dana ga čita te, uz potrebne ispravke ili dopune ako ih bude, daje na usvajanje; priprema i dijeli potrebne pisane materijale kapitularcima; vodi brigu da se svi važniji materijali kapitula uredno unesu u spise kapitula.

9. 2. – Zadaća skrutatora ili brojitelja glasova je da prije svakog glasovanja razdijele izbornicima odgovarajuće glasačke listiće i kad izbornici popune glasačke listiće da ih u pripremljene kutije pakuje; pred predsjednikom kapitula glasačke listiće prebroje i provjere da li njihov broj odgovara broju izbornika; zatim listiće otvaraju i čitaju naglas ime, odnosno imena koja su upisana, a tajnik sve to prati i bilježi, i na kraju objavljuje rezultate (*SP 79*).

9. 3. – Pregledači izvještaja i dokumenta trebaju pravovremeno, prije početka kapitula, pregledati izvještaje samostanskih poglavara i samostanskih kapitula i utvrditi da li oni sadrže sve propisane i potrebne podatke, te da li su dokumenti koje pošalju valjano sastavljeni i autentični. Isto tako trebaju razmotriti izvještaje pojedinih provincijskih vijeća i komisija. O svojim nalazima pregledači izvještaja i dokumenata izvješćuju provincijski kapitul.

9. 4. – Prisjednici porote imaju zadatak da razmotre pritužbe i prigovori ako o nečemu ili o nekome budu upućeni provincijskom kapitolu. O njihovoj utemeljenosti i opravdanosti trebaju iznijeti kapitolu svoje mišljenje te, ako to slučaj traži, predložiti kako na pritužbe i prigovore reagirati i što s njima u svezi poduzeti.

10. Podnošenje izvještaja i rasprave o njima

10. 1. Predsjednik kapitula na prvoj, a ako je potrebno i na sljedećim plenarnim sjednicama iznosi svoj izvještaj o stanju Provincije i njezinu cjelokupnom životu i djelovanju (*SP 68 § 2*).

10. 2. Nakon predsjednikovog izvještaja slijedi izvještaj provincijskog ekonoma, izvještaji odgojnih ustanova Sjemeništa, Novicijata i Bogoslovije i pročelnika provincijskih vijeća.

10. 3. Na prijedlog predsjednika, kapitul odlučuje o tome da li će se rasprave o izvještajima voditi i predlagati zaključci odmah nakon svakog pojedinog izvještaja, ili nakon što budu podneseni svi predviđeni izvještaji, ili na kasnijim plenarnim sjednicama, nakon izbora koje treba obaviti na kapitolu.

11. Izvješćivanje pregledača spisa, porotnika i kapitulskih komisija

11. 1. Pregledači izvještaja i dokumenata, porotnici i voditelji kapitulskih komisija svoje izvještaje i prijedloge zaključaka podnose na plenarnoj sjednici, a zaključke komisija, ako je potrebno, prethodno razmatra predsjednik kapitula s definitorijem Provincije (*SP 71*).

11. 2. Kapitul može odlučiti, ako se za to ukaže potreba, da se pročitaju u cijelosti i neki ili svi izvještaji samostanskih poglavara i pročelnika provincijskih vijeća.

12. Razmatranje predviđenih posebnih pitanja

Nakon što budu podneseni svi propisani izvještaji i obavljena rasprava o njima, može se preći na razmatranje posebnih pitanja za koja je predviđeno da se razmatraju bilo na plenarnim sjednicama kapitolu bilo u posebnim skupinama, a ako kapitul tako odluči, ta razmatraju i donošenje odgovarajućih odluka ili zaključaka mogu uslijediti nakon izbora nove provincijske uprave.

IV. BIRANJE PROVINCijske UPRAVE

13. Općenito o biranju

13. 1. Između plenarnih sjednica mogu se vršiti pojedinačna ili skupna predispozivanja za izbore provincijske uprave, a uoči samih izbora predsjednik kapitula obavlja pojedinačno predispozivanje kako bi ustanovio da li se može pristupiti izborima bilo cijele uprave bilo zasebno provincijalnog ministra, provincijskog vikara i provincijskih definitora (*SP 77*).

13. 2. Tajnik kapitula se treba pobrinuti da u dvorani za glasovanje bude potreban broj listića za izbore, dvije kutije za glasovanje, kutija ili vrećica za odlaganje glasačkih listića koje treba spaliti, odgovarajući tekstovi prisege i ispovijesti vjere koji se polažu prije biranja ili nakon obavljenog izbora.

13. 3. Prije pristupanja izborima predsjednik, pošto se posavjetuje s nekima od izbornika, treba imenovati dvojicu ili trojicu skrutatora ili skupljača i brojitelja glasova, a tajnik kapitula i imenovani skrutatori potom polažu prisegu da će vjerno obavljati službu i da će čuvati tajnu o stvarima vezanim za glasovanje (*SP 78 §§ 1-2*).

13. 4. Prije pristupanja glasovanju treba pred izbornicima pročitati iz Statuta Provincije čl. 79, o dužnosti skrutatora, i čl. 80, o tome tko ima pravo birati i na koji način se vrši glasovanje.

13. 5. Izbori se na kapitolu mogu obavljati ako je nazočno najmanje dvije trećine kapitulara s pravom glasa (*SP 61*)

13. 6. Poslije svakog glasovanja i prebrojavanja glasova tajnik treba unijeti u zapisnik rezultate izbora, a predsjednik jasnim i razgovijetnim glasom objaviti rezultate glasovanja (*SP 88*).

13. 7. Onoga tko bude izabran za neku službu u upravi Provincije predsjednik kapitula treba odmah upitati prihvaća li dotičnu službu (*usp. SP 89*).

13. 8. Nakon zasjedanja na kojem je obavljano neko glasovanje treba glasačke listiće spaliti, što je dužnost tajnika kapitula i skrutatora, i to se ima evidentirati u zapisniku kapitula (*SP, 88, 4*).

14. Biranje provincijalnog ministra

14. 1. Ako s kapitulom prestaje služba provincijalnog ministra i treba biti izabran novi, na izornoj plenarnoj sjednici treba najprije pročitati iz Statuta Provincije čl. 81 i 82, te zatim pregledom koji vrše predsjednik kapitula, tajnik kapitula i skrutatori ustanoviti da li je novi provincijalni ministar izabran glasovima sve svečano zavjetovane braće Provincije.

14. 2. Ako provincijalni ministar nije izabran glasovanjem sve svečano zavjetovane braće, treba iz Statuta Provincije pročitati čl. 83 i 84, nakon čega provincijalnog ministra biraju izbornici kapitula (*vidi: SP 80*).

14. 3. Onoga tko je izabran za provincijalnog ministra bilo od sve svečano zavjetovane braće bilo od izbornika kapitula, predsjednik treba upitati prihvaća li izbor, i dok ne dobije odgovor rad kapitula se obustavlja. Ako izabrani ne prihvati izbora, biranje za provincijalnog ministra se ponavlja.

15. Biranje provincijskog vikara

15. 1. Predsjednik kapitula, ako smatra potrebnim, prije glasovanja za provincijskog vikara može provesti novo pojedinačno predispozivanje, ili izbornike skupno upitati za mišljenje o pristupanju glasovanju za provincijskog vikara.

15. 2. Prije glasovanja za provincijskog vikara neka se iz Statuta Provincije pročita čl. 85.

16. Biranje provincijskih definitora

Prije pristupanja glasovanju za provincijske definitore neka se iz Statuta Provincije pročitaju čl. 86 i 87.

17. Potvrđivanje izbora provincijske uprave i polaganje ispovijesti vjernosti i prisege od strane provincijalnog ministra

Nakon što novoizabrani provincijalni ministar, provincijski vikar i provincijski definatori izjave da izbor prihvaćaju, predsjednik kapitula ih potvrđuje, a potom provincijalni ministar polaže ispovijest vjere i prisegu vjernosti u obavljanju službe prema službenom obrascu za to predviđenom (*SP 90*)

18. Dokument o izboru provincijske uprave

18. 1. Nakon što budu završena glasovanja i obavljen izbor provincijske uprave, tajnik kapitula treba sastaviti u dva primjerka vjerodostojan dokument o obavljenom izboru, i potpisuju ga predsjednik i tajnik kapitula i skrutatori koje je za glasovanje imenovao predsjednik kapitula (*SP 88 § 3*).

18. 2. Jedna primjerak isprave o izborima u vjerodostojnoj formi treba što prije poslati na ovjeru generalnom definatoriju (*SP 92 § 2*).

V. KAPITULSKE ODLUKE I ZAKLJUČCI I ZAVRŠETAK RADA KAPITULA

19. Donošenje kapitulskih odluka i zaključaka

19. 1. Kapitul može donositi zaključke i odluke ako je nazočno više od polovice onih koji su mu dužni pribivati (*SP 61*).

19. 2. Odluke i zaključci kapitula donose se javnim glasovanjem dizanjem ruke ili usmenim izjašnjavanjem, osim ako predsjednik ne odluči da se o određenim predmetima glasovanje obavi tajno pomoću glasačkih listića (*SP 75 § 2*).

19. 3. Za usvajanje odluka i zaključaka traži se natpolovična većina glasova svih koji su prisutni na kapitulu s pravom glasa (*SP 75 § 1*).

19. 4. Zaključci i odluke donesene na kapitulu ostaju na snazi za vrijeme za koje su doneseni, ako je ono definirano, odnosno sve dok ih drugi kapitul ne opozove (*SP 75 § 3*)

19. 5. Na svakom kapitulu, prije njegova završetka, treba razmotriti kako se provode odluke i zaključci prethodnih kapitula, te da li ih treba obnoviti, izmijeniti ili ukinuti (*SP 75 § 3*)

20. Završetak rada kapitula

Kad bude obavljeno što je programom kapitula bilo zacrtano i u zapisnik uneseno, te zapisnik u cijelosti prihvaćen, predsjednik kapitula pozove sve kapitularce da zajedno s njim i tajnikom zapisnik potpišu, a zatim proglašava da je kapitul završen.

* * * * *

NB! Ovaj Pravilnik, pregledan od Definatorija Provincije i usvojen na provincijskom kapitulu Bosne Srebrene 2012., ostaje na snazi dok ga drugi neki kapitul ne ukine ili zamijeni novim.

SJEDNICA MEĐUNARODNOG VIJEĆA ZA MISIJE I EVANGELIZACIJU (Rabat, Maroko, 8-15/02/2012.)

Sjednica se odvijala u kući molitve naše Gospe Kraljice Mira, u Rabatu, glavnom gradu Maroka. U radu sjednice sudjelovalo je 13 tajnika i delegata franjevačkih konferencija sa svih kontinenata (fra Marcel Tshikez – Kongo, fra Thomas Cole – USA, fra Pascal Robert – Pakistan, fra Luis Gallardo – Ekvator, fra Jean Souza – Brazil, fra Victor Zambrano Čile, fra Oscar Marzo – Sveta Zemlja, fra Victor Alcalde – Španjolska, fra Adriano Appollonio – Italija, fra Gerardo Crespo – Meksiko, fra Mato Topić – BiH, fra Markus Laibach – Njemačka i fra Pero Vrebac – BiH), 3 člana Generalnog tajništva za misije i evangelizaciju iz Rima (fra Massimo Tedoldi – Italija, fra Arturo Rios Lara – Meksiko i fra Carlos Santos – Filipini), kao i Generalni tajnik za odgoj i izobrazbu iz Rima (fra Vidal Rodriguez – Španjolska) i članovi Izvršnog odbora (fra Massimiliano Taroni – Italija, fra Russel Becker – USA), na čelu s generalnim definatorom za misije i evangelizaciju (fra Nestorom Schwerzom – Brazil). Komunikacija se odvijala na tri službena jezika Reda (talijanskom, španjolskom i engleskom), kao i na portugalskom i francuskom.

Na početku je fra Bob Mokry, kustos kustodije Marokanskih mučenika u Maroku, pozdravio sudionike susreta i zaželio dobrodošlicu. Nakon predstavljanja sudionika i programa rada, pročitano je pismo generalnog ministra Reda fra Jose-a Carballa u kojem naglašava misijsku i evangelizacijsku dimenziju kao važne sastavnice našeg franjevačkog zvanja. Fra Massimo je predstavio ciljeve Međunarodnog Vijeća za misije i evangelizaciju, a fra Manuel Courillon, vikar Kustodije, govorio je o razumijevanju islama. S. Miriam, FMM, je podijelila svoja iskustva u radu s afričkim izbjeglicama u kampu, nakon čega je fra Arturo predložio program rada sjednice. Zatim su uslijedila izvješća pojedinih tajnika i delegata konferencija.

Fra Massimo, Generalni tajnik za misije i evangelizaciju, je predstavio prioritete Reda s obzirom na misijsku evangelizaciju, a fra Arturo je izvijestio o novim oblicima pastoralne i Nalogu br. 13. Generalnog kapitula 2009. Generalni definator fra Nestor Schwerz je zatim govorio o evangelizaciji i misijama Reda. Na području evangelizacije dana je prednost radu na župama, odgojnim ustanovama, novim oblicima evangelizacije, kao i ekumenskom i međuvjerskom dijalogu. Na području misijske evangelizacije Red je nastojao obnoviti misionarski duh „ad gentes” u provincijama, pripremajući nova misijska zvanja, promičući misijske projekte Reda i provincija, surađujući sa sveučilištima Reda, franjevačke obitelji i drugim misionarskim ustanovama.

Zatim je fra Vidal Rodriguez, generalni tajnik za odgoj i evangelizaciju, govorio o odnosu formacije i misijske evangelizacije. Cilj našeg odgoja i izobrazbe jest misijska evangelizacija koja je razlog postojanja našeg Reda. Još uvijek ima jezičnih nejasnoća glede koncepta misija i evangelizacije. Što je misija ili misije? A što je evangelizacija? Koji su to novi oblici evangelizacije? Po čemu su oni „novi”? Što znači re-evangelizacija? Ove će jezične nedoumice nestajati u onolikoj mjeri u kojoj mi budemo zaživljavali franjevačku misijsku karizmu, složili su se sudionici na kraju.

Nakon izlaganja generalnog definitora, radilo se u tri jezične skupine. Svakodnevni rad u manjim skupinama podrazumijevao je produbljivanje spoznaja o najvažnijim točkama iz Generalovog pisma, fra Nestorovog izlaganja, izvješća delegata o radu svake konferencije, fra Massimoovog razmišljanja o misijskim prioritetima, te fra Vidalove refleksije o odnosu odgoja i misijske evangelizacije.

Zadnja dva dana sumirali su se rezultati rada u manjim skupinama i formulirali prijedlozi Generalnom definatoriju.

Fra Pero Vrebac,
delegat južnoslavenske konferencije

PISMO FRA IVICE PERIĆA BRAĆI U PROVINCIJI (prigodom Provincijskog kapitula 2012.)

Draga braćo u Domovini, bratski vas pozdravljam iz daleke Ruande!

Ja i još dvojica naše braće iz Franjevačke provincije Bosne Srebrene: fra Miro Babić i fra Juro Tokalić, radimo u *Provinciji sv. Franje Asiškog* – u Istočnoj Africi, na Madagaskaru i Mauricijusu. Provincija se prostire u devet država: Burundi, Ruanda, Uganda, Kenija, Tanzanija, Malawi, Zambija, Madagaskar i Mauricijus. Geografski je jako prostrana, pa je putovanje skupo, a uz to se traže još i vize, tako da se zbog toga gotovo i ne vidamo, osim na kapitulima svake tri godine, ili prigodom kakvih sastanaka u Nairobiju. Problem je uglavnom financijske prirode, a nema se ni vremena. Tako, da odemo u posjet nekim od ovih bratstava u ovoj provinciji, skuplje je nego da odemo do Hrvatske!

Ja radim u župi Kivumu, biskupiji Kabgayi, u Ruandi. Uz redovne pastoralne poslove: mise, obilazak bolesnika, ispovijedanje i dr., najviše sam uključen u razvojnom programu župe. Najviše pažnje polažemo odgoju i zdravstvu lokalnog stanovništva. Tako vodim strukovnu školu *Otac Vjekko* (usp. web-stranicu: www.vjeko-rwanda.info), u kojoj imamo šest zanatskih smjerova: krojače, zidare, stolare, električare, vodoinstalatore i varioce. Trenutno u školi imamo 326 đaka. Završili smo gradnju 6 novih učionica za osnovnu školu, uveli bio-plin u našu školsku kuhinju, napravili veliki broj cisterni za vodu, pomažemo izgradnju kuća siromašnima i trenutno se spremamo da počnemo sa gradnjom srednje tehničke škole.

U našoj župi imamo oko 20.000 vjernika, koji su smješteni na brežuljcima okolice. Na području župe imamo oko 20.000 mlađih od 20 godina. (U ovu cifru su uračunati svi mladi: i katolici, i nekatolici.)

Radimo u biskupiji Kabgayi, koja se nalazi u centralnom dijelu Ruande. Imamo još jednu našu franjevačku zajednicu u drugoj biskupiji na jugu Ruande. Međuljudski odnosi su dobri, ali se vidi da su drugačiji nego kod nas, što je za nas iz BiH ponekada malo neshvatljivo. Rijetko se posjećujemo, no kad nešto trebamo pomoći jedni drugima, to ne dolazi u pitanje. Braća su uvijek spremna. Razlog takvoga ponašanja je malo pomiješan sa običajima naroda, te s načinom odgoja u našem redovničkom životu. Odgojitelji su im bili uglavnom sa “Zapada”, te vjerujem da je tu velik utjecaj belgijske kulture. (Ne posjećuju se bez nekog razloga). Odnos sa braćom u kući je dobar, kao i sa braćom iz naše Provincije, koja rade u Keniji. Kontakti s braćom u Provinciji se uglavnom svode na osobnu korespondenciju. Kako smo mi daleko od Provincije, taj način korespondencije i odnosa je sasvim normalan, što se vidi i u osobnim susretima kad sam na godišnjem odmoru. To doživljavamo kroz osobnu podršku pojedine braće, a posebno na materijalnom planu. Prilikom posjeta Provinciji braća su uvijek pokazala dobru želju i nakanu da nam pomognu, a posebno su se iskazala i na materijalnom području. Puno više ih je željelo pomoći našoj djeci, ali fizički nisam bio u mogućnosti da ih sve obiđem kad sam bio na godišnjem. Dakle, općenito govoreći, odnosi s braćom su vrlo dobri.

Ja osobno ne vidim nekih poteškoća u životu i radu ovamo, iako mi imamo drugačiji način života i drugačije se treba odnositi prema pastoralnom radu i drugačije su potrebe kod nas u misijama nego u Provinciji. Drugačije su potrebe vjernika u BiH i u Hrvatskoj, a drugačije u misijama. Život je potpuno različit. Perspektive su različite u svakoj provinciji. U Ruandi je jako teško zbog političke situacije. Tu vlada čista diktatura, te nitko nikome ne vjeruje. Jako je vidljiva duhovna praznina. Ljudi su “žedni Boga i Evanđelja”, ali i to je u ovakvoj situaciji teško, jer nitko nikome ne vjeruje. Tako im je najveća pomoć i podrška Crkva. No i tu se pazi tko s kim razgovara i tko što govori s oltara. Živi se u velikom strahu.

U Ruandi je najveći problem školovanje i "preživljavanje". Zemlja je prenapučena i narod nema dovoljno hrane. Prije smo mnogo dijelili hranu, ali se pokazalo da nije to način kako im pomoći, te sada inzistiramo da idu u školu i sami nauče kako će pomoći obitelji. U to smo se uvjerali po našim đacima koji su završili našu zanatsku školu, te su skoro svi našli zaposlenje. Veliki broj ih se zaposlio i u susjednim državama: Ugandi, Burundiju, Tanzaniji i Kongu. To je jedini način da se izvuku iz bijede i mognu nešto zaraditi kako bi se mogli "prehranjivati".

Osobno bih predložio Provincijskom kapitolu da motivira mlađu braću da dođu u misije barem na tri godine, kao što je to učinio fra Juro Tokalić. To bi dobro došlo njima da narastu i učvrste se u duhovnom zvanju, a u isto vrijeme bi pomoglo misijama, Redu i Crkvi. Nije to lak korak, ali uz Božju pomoć i otvorenost Božjem pozivu i darovima, to bi bilo dobro na obostranu korist: i njima, i Provinciji, i Redu, i Crkvi. Mi smo prije svega Franjevački red, a ne samo Provincija Bosna Srebrena!

Želim vam svima svaki Božji blagoslov, uz najbolje želje da Kapitul uspije u Duhu sv. oca Franje i Kristove Crkve.

Ujedno vam želim SRETAN USKRS!

Vaš brat –
fra Ivica Perić

„MOLITE BEZ PRESTANKA“ (Sol 5, 17)

U Evanđeljima i u poslanicama Novog zavjeta govori se na mnogo mjesta o molitvi. Molitva je predmet mnogih knjiga, studija i rasprava. Ona je zapravo neiscrpna tema. U Poslanici Solunjanima sv. Pavla (Sol 5, 17) stoje riječi: „Molite bez prestanka“. Poklanjamo li dovoljno pažnje ovim riječima? Shvaćamo li svu njihovu težinu? Zar nam se ne buni sva utroba dok ih slušamo? Tko od nas može ostvariti ovaj zahtjev? Možda nekoliko pobožnih redovnika ili redovnica, možda je to moguće u samostanu.

Ali, meni sa svim mojim obvezama, s mojim pozivom, sa svim mojim brigama, to je gotovo nemoguće. Dobro, povremeno mogu oslušivati Božje planove i namjere sa mnom, mogu si odrediti vrijeme za molitvu. To je moguće bez daljnjeg i meni. Ali: „Moliti bez prestanka“, to zbilja nadilazi moje mogućnosti.

Mladi ljudi su mi pričali da se u molitvi gotovo nikako ne snalaze. Ona je za njih preteško breme. „Govoriti nekomu i negdje nešto, a da se ne dobiva nikakav odgovor. To je za njih besmisleno! Molitva je čisti monolog!“ To je slično kao kad telefoniramo: S jedne strane žice netko govori, a onaj s druge strane žice uopće ne reagira. Sumnjamo da on uopće postoji, a kamoli da bi uslišao našu molitvu?! Možda nas definicija molitve: „Moliti znači govoriti s Bogom“ – prelagano dovodi u slijepu ulicu, u ćorsokak!

Moliti znači također točno tako: Šutjeti s Bogom, smijati se s Bogom, biti sretan s Bogom, biti žalostan s Bogom, biti zaljubljen s Bogom, biti nezadovoljan s Bogom, biti izgubljen s Bogom, opterećenja izdržati s Bogom – svedeno na jedan imenik: **Moliti znači živjeti s Bogom!** Ništa u životu nije isključeno, doista ništa, ništa prebanalno, da bi ga se od Boga podalje držalo.

Upravo Evanđelje vodi nas na ovaj trag. Tamo stoji: „Usred vas stoji jedan, kojega vi ne poznajete!“ Pozvani smo da ga uvijek iznova otkrivamo, da vidimo kako je on već u našoj sredini, da ga ne moramo istom dovoditi unutra, u naš život. Upravo u stvarima koje izgledaju kao da nas od njega odvođe – trebamo samo s molećim očima gledati, s molećim ušima slušati, s molećim mislima razmatrati: Tako ga otkrivamo uvijek iznova.

I upravo tu počinje problem: Naše oči se često zaustavljaju na stvarima koje se nalaze blizu, naše uši slušaju samo zvučne kulise, naše misli se lijepe na izvanjske stvari.

Jer živimo u stalnoj opasnosti da ostanemo visjeti na površini, jer nismo u stanju, „moleći ne prestano“, vidjeti, čuti, misliti, jer ne dospijevamo u dubinu, previđamo ga, prečujemo ga, često ga ne primjećujemo. Stoga je potrebno imati određena redovita vremena u kojima bi se nanovo prema njemu ravnali, u kojima bi ga svjesno moleće gledanje, slušanje i mišljenje puštalo u naš život.

Takva vremena trebamo u tijeku jednog dana, također i jednog tjedna, da se Božja služba može vršiti, da Bog svoju službu na nama vrši. Ja mislim iza ovih razmišljanja, da je čitanje iz Poslanice Solunjanima postalo manje nezgodno. I onda neće pitanje glasiti: „Tko od nas može ostvariti ovaj zahtjev?“, nego: „Tko može od njega odustati?“

Fra Živko Petričević

ZVONA

Davno je to bilo kad me je pok. dr. fra Eduard Žilić, tadašnji škitski gvardijan, zamolio da mu pokušam naći u Njemačkoj dobročinitelje za kupnju zvona.

Moja tadašnja učiteljica njemačkog jezika dr. Margarethe Krebs upoznala me je sa svojim bratom, dr. Carlom Krebsom, koji je bio direktor jedne velike banke u Düsseldorfu. Na njezin nagovor bio sam pozvan na proslavu njegova 70. rođendana. Tako sam se iznenada i neočekivano našao u društvu bogatih i otmjениh. Pomislio sam, evo prilike da plasiram svoju molbu za zvona.

Dok sam ja tako razmišljao, dr. Krebs mi sam i nehotice izide ususret, upitavši me o položaju Crkve u ondašnjoj Jugoslaviji. Kad sam mu između ostalog rekao da sam tih dana dobio pismo iz Bosne u kojem sam zamoljen, da pokušam naći dobročinitelje za kupnju zvona za jednu u ratu poharanu seosku župu, on mi se pomalo ironično nasmija i reče: „Pater, zar ne znate da je zvonima davno odzvonilo i da su ona relikti prošlosti. Danas imamo satove!“ Društvo se grohotom nasmijalo, a ja se zacrvnio za „silnih“ 50,00 DM koje mi je potom darovao za zvona.

Ti isti ljudi i žene sa zlatnim prstenjem, nakitima providenim s visoko-karatnim draguljima, bisernim ogrlicama, skupocjenim satovima i krznеним bundama, s njihovim gordim držanjem odavali su dojam da se radi o ljudima i ženama iz višeg, elitnog društva. Ali, nažalost, njihovoj blistavoj vanjštini nije odgovarala njihova duhovna fizionomija. Pokazalo se naime u daljnjem razgovoru da su njihovi intelektualno-duhovni horizonti prilično skućeni, a njihovi interesi jednostrani i ograničeni. Još onda su se oni čudili da ima u kršćanstvu župa kojima zvona trebaju. Njihov ironični i grohotni smijeh na moju molbu za pomoć pri kupnji zvona, prisilio me je da se upitam: „Što ja to tako sablažnjivoga rekoh da ovako reagiraju?“

Shvaćam i prihvaćam da je naočigled velike bijede u svijetu, gdje ljudi umiru od gladi ili od raznih izlječivih i neizlječivih bolesti, moja molba mogla ispasti deplasiranom i neukusnom! Dakako da se umirući od gladi i zvona ne mogu uspoređivati! Uostalom, ja to nisam ni želio uspoređivati. Pitanje je ovdje prioriteta i pravedne raspodjele dobara, koja je zbog sukoba razno-raznih sebičnih interesa praktično gotovo neizvediva. Kod pravedne raspodjele dobara bilo bi moguće ostvariti i jedno i drugo.

Međutim, sumnjam da su nazočni gosti u tom trenutku mislili baš na umiruće od gladi u Africi i Indiji! Bilo bi divno kad bi bilo tako i ja bih onda potpuno shvatio njihovu sablažnjivu i kratkovidnu reakciju na moju molbu za pomoć u nabavci zvona.

Vratimo se ipak zvonima.

Zvona u kršćanstvu spadaju u svete znakove, imala su i imaju višestruku funkciju. Uostalom slično kao i sveti znakovi u drugim religijama svijeta.

Ponajprije imala su zvona svoju religiozno-pedagošku funkciju, a služila su i u profane svrhe. Ona svojim jedinstvenim zvukom podsjećaju ljude na Boga, pozivaju ih da svoje poglede usmjere prema Božjim visinama i daljinama. Njihov zvuk je specifičan i razlikuje se od drugih zvukova i glasanja. Ona kao da imaju prizvuk sakralnog, religioznog. Ponekad nam se pričinja kao da je njihov zvuk zov iz vječnosti ili poziv u vječnost. Bit njihove funkcije jest poziv na molitvu i Božju službu. Uz njihove zvuke ispraćamo svoje pokojnike na njihov počinak.

Zvona su, uz gore spomenuto, nekada ranije ljudima pokazivala vrijeme i bila su satovi siromašnih. Naime, nije to previše bilo davno kad si ljudi nisu mogli priuštiti satove, pa su se ravnali prema zvonima.

Jedna stara poslovice o zvonima glasi: *Vivos voco, mortuos plango, fulgura frango* (Žive pozivam, mrtve oplakujem, nalete grada razbijam). Možda ovo „nalete grada razbijam“ danas nije više svugdje aktualno, jer danas postoje topovi, odnosno rakete koji prijeteće nevrijeme suzbijaju.

Od sedmog stoljeća ona zvone ujutro i uvečer, a nešto kasnije i o podne. Poznato je da su zvona u kršćanstvu najprije počeli upotrebljavati redovnici mjesto čegrtaljki i drugih drvenih sprava, da bi redovnike pozivali na molitvu i druge točke dnevnoga reda. Zvona su u prošlosti služila i za saziv raznih profanih sastanaka i upozoravala na nevrijeme, požare ili druge elementarne nepogode.

Godine 2010. izašla je u Njemačkoj knjiga u *Herder Verlagu* s naslovom *Credo* od Davida Steindl-Rasta i predgovorom od Dalai Lame. U toj knjizi na str. 96-101 govori se o zvonima i njihovoj ulozi. Evo ukratko sadržaja tih stranica:

Izjutra, o podne i uvečer podsjeća zvonjenje s crkvenog tornja vjernike na vijest koju je anđeo Gabrijel navijestio Mariji i na njezin odgovor, kako ga čitamo u Evanđelju po Luki (1, 26-38).

Angelus ili Anđeo Gospodnji je molitva koja se tri put na dan ponavlja. Ona nas podsjeća i na određeni molitveni ritam u islamu i na druge molitvene tradicije. Na tri prekretnice u danu – kad dan smjenjuje noć, kad dan o podne dosiže svoj vrhunac i kad se dan naginje prema večeri – slavi molitva *Anđeo Gospodnji* prodor vječnoga Sada u vrijeme i podsjeća nas na to da živimo u ovom Sada.

Tradicionalna forma molitve je jednostavna. Redosljed triju jednakih stihova u svako vrijeme dana čini jezgru (molitve). *Anđeo Gospodnji navijestio Mariji – i ona je začela po Duhu Svetom*. Ovaj prvi stih nudi – gledajući unaprijed – sažetak onoga, o čemu se radi. Drugi nas upozorava na citat iz Evanđelja (Lk 1, 38), kako bi nas pozvao da i sami s Marijom govorimo: *Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po Riječi Tvojoj*. I treći stih – on potječe iz prologa Ivanova Evanđelja (Iv 1, 14) – hoće pokazati što se nekoć dogodilo i još uvijek događa, ako mi sami kao Marija Riječ Božju primamo otvorenim srcem: *Riječ je tijelom postala i prebivala među nama* – točnije: „među nama stanovala“, dakle stanuje danas kao i nekoć među nama. Ova tri stiha su međusobno isprepletena kroz trostruko ponavljanje Zdravo Marijo. Jedna kratka molitva, koja se najvećim dijelom sastoji iz anđelova naviještanja Mariji.

Molitva *Anđeo Gospodnji* ima snagu da protoku dana dade formu i oslonac. Triput na dan poziva ova molitva, pored sve žurbe i poslovnosti, natrag u bezvremeno Sada. Kad bi trebala Riječ tijelom postati, ako ne sada? Kako bi se to trebalo dogoditi, ako ne kroz nas, kroz naše otvaranje djelovanju Duha Svetoga? Što bi dakle snažnije moglo moj život promijeniti, i kroz mene moju okolinu, ako ne Duh Sveti?

Moliti trebamo ne samo onda kad nam se moli, nego kad je vrijeme – i zvona nas podsjećaju na to. Svoj život trebamo uskladiti s velikim kozmičkim ritmom dana – i godine.

U živom sjećanju ostala mi je jedna slika iz osnovne škole kod Školske braće u Rosenhügelu u Beču, izvještava pisac gore spomenute knjige. Sa svoga kata gledao sam na školsko dvorište koje

je bilo puno djece, žamora, pjesme, igre, cike, vike i smijeha i tog časa zazvonilo je crkveno zvono. U istom trenu sve je stalo kao ukopano, spremno za molitvu. Izgledalo je za mene kao kad vrve mravi na mravinjaku u ljetnoj podnevnoj žezi i najedanput stanu kao zamrznuti. Ipak, nagla tišina dolje nije bila grobna tišina; ona je bila živa i osvježavajuća kao tišina u seoskoj kovačnici, kad kovač dižući i spuštajući teški čekić, neko vrijeme stane da duboko udahne i ponovno počne kovati.

Poznati slikari slikali su slike s temom *Angelusa*. Usred brazde zemljoradnik zaustavlja konje ili volove i moli *Andeo Gospodnji*. Danas je to jedva zamisliva scena.

Danas su zvona kao i munara s mujezinom, koji pet puta na dan, poziva vjernike na molitvu predmet svađa i tužbi. U našem pluralističkom i liberalnom društvu svatko želi živjeti svoj život na svoj način. Nema više jedinstva ni uniformnosti. Mnogi ljudi zamijenili su dan i noć; noću rade, a danju spavaju. Zvona i mujezin sa munare smetaju ljude koji se žele odmoriti i duže spavati. Svaka zvonjava i kujisanje smeta ih. Razumljivo je da oni protestiraju. Vjera je, kažu danas, privatna stvar i nitko nema pravo nekim svojim vjerskim činima uznemirivati građane.

Kako bilo da bilo, našim ljudima zvona znače i danas mnogo, osobito u seoskim i prigradskim župama. Njih zvono uvijek asocira na nešto sveto i uzvišeno. Ono je sveti znak. Ponekad mislimo s nostalgijom na stara vremena kad su zvona imala mnogo dominantniju funkciju.

Pada mi napamet u ovom kontekstu jedna zgoda iz života našeg opće omiljenog fratra pok. fra Ive Žilića, misnika, istinskog prijatelja ljudi. Sjedi fra Ivo sa svojim prijateljem Simom, pravoslavcem, Srbinom, na terasi jednog beogradskog hotela. Pomalo pijuckaju i pričaju. Kad ono zazvoni na pravoslavnoj crkvi.

Fra Ivo će Simi: Moli, Simo!

Što znači, moli Simo, upita ga Simo? Molitva nije moj posao! Zašto plaćam popa nego da moli!

Nažalost, sve je više i više onih čiji posao nije molitva.

Fra Živko Petričević

LUCERNA LUCENS? / DOSSIER “DOBRI PASTIR” – FRA IGNACIJE GAVRAN

Sarajevo (FIA) – U izdanju Svjetla riječi izišla je knjiga *Lucerna lucens? / Dossier “Dobri pastir”* autora fra Ignacija Gavrana. Knjiga ima dvije zasebne i tematski samostalne cjeline. U prvoj cjelini radi se o djelu *Lucerna lucens?* iz 1978. godine, kojeg je autor izdao u samostalnoj nakladi, u kojemu je obrađen odnos Vrhbosanskog ordinarijata prema bosanskim franjevcima. Druga cjelina *Dossier “Dobri pastir”* donosi osam rasprava i polemika o bosanskom udruženju katoličkih svećenika između kojih se ističe dosad neobjavljeni spis „*Odnos bosanskih franjevac a i jugoslavenske države*“ iz 1964., kojeg je fra Ignacije napisao na njemačkom jeziku. Predgovore za obje cjeline napisao je akademik S. M. Džaja.

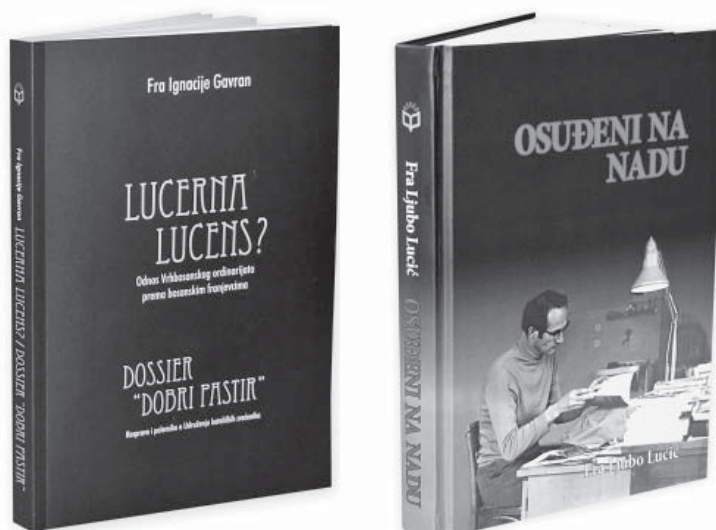
“Znam da će mnogi dočekati ovu raspravu s čuđenjem i pitanjem: čemu iznositi nutarnje crkvene sporove u javnosti?! Imaju pravo što se tako pitaju. O našim sporovima ne bi trebalo raspravljati u javnosti. Ali, ovo je pitanje već izneseno na javu i sva usta o njemu govore. U takvoj situaciji mislim da je poštenije i korisnije za opću stvar istupiti otvoreno, s punim imenom, i kazati na pošten način ono što se misli i navesti razloge za svoje mišljenje. Šutnja, prešućivanje i zataškavanje istine hrane korupciju, bilo da se radi o poduzeću, državi ili Crkvi. Nečasno je jedino govoriti tako da se onaj koga se stvar tiče ne može braniti: tj. iza leđa, pred neupućenim svijetom i ne navodeći dokaze.” (Iz uvoda u *Lucernu lucens?*)

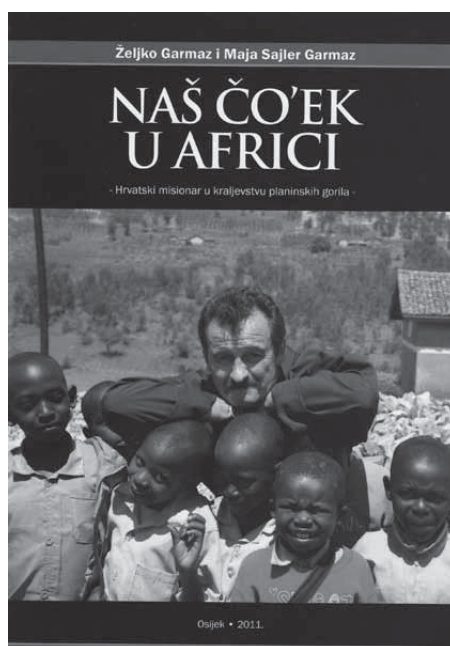
‘OSUĐENI NA NADU’ – NOVA KNJIGA FRA LJUBE LUCIĆA

Sarajevo (FIA) – Izišla je nova knjiga u izdanju Svjetla riječi i Franjevačkog samostana Rama-Šćit: *Osuđeni na nadu – Deset godina jednog fratarskog bilježenja (1984-1995)*, autora fra Ljube Lucića. Riječ je o odabranim tekstovima fratra u kojemu je, kako stoji u predgovoru Ivana Lovrenovića, Bosna Srebrena i sva Bosna imala neobična čovjeka i pisca. Fra Ljubo Luciće je pisao mnogo i o raznim temama, a ovdje su skupljeni tekstovi koje je stvarao od 1984. pa sve do pred smrt 1995. godine.

Objavljeni su u *Svjetlu riječi*, *Danima* i *Stečku*, a nešto je tekstova i iz njegove ostavštine. Knjiga je tematski podijeljena na tri cjeline: *Ja i moj neprijatelj*; *Grci, Turci i Latini* te *Ubili su Bosnu*. Nemoguće je u čitanju fra Ljubine rečenice ostati ravnodušan i ne biti uvučen u susrete o kojima piše iz blizine i u jednostavnosti. Nemoguće je također Bosnu ne doživjeti kao ljubljenu zemlju unatoč nevoljama, mržnji i nerazumijevanju. O autorovoj iskrenosti i otvorenosti Lovrenović piše: “Zato je njemu dano, kao malo komu, da i o najbolnijim i o najosjetljivijim stvarima piše bez uvijanja, bez kalkulacije, s gorčinom kad treba, pa i ljutnjom, ali uvijek s pozivom na ljudsku uzajamnost bez predrasude i bez predračuna.”

Knjiga je izdana u povodu 80. obljetnice rođenja ovog pisca, profesora na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, urednika i suradnika *Svjetla riječi*. Posthumno su mu objavljene knjige: *Između neba i granata*, *Sarajevski dnevnik 1992-1995* (I. i II.) te *Rama kroz stoljeća*.

NAŠ ČO'EK U AFRICI

Dragi prijatelji, ovih je dana iz tiska izašla knjiga *Naš čo'ek u Africi* autora Željka Garmaza i Maje Sajler Garmaz, koja govori o mom misionarskom radu u Ugandi i Ruandi te svemu onome što bi vas moglo zanimati o tim zemljama, odnosno običajima u istočnoj Africi. Nije sad da se hvalim knjigom, iako sam sretan kako je to sve ispalo, nego vam želim napomenuti da su se moji jarani Željko i Maja u potpunosti odrekli kompletne zarade od knjige. Sve što se ostvari prodajom knjige bit će preusmjereno našoj misiji u Kivumu-u, gdje namjeravam započeti projekt izgradnje srednje škole za 1000 učenika.

Željko, Maja i ja tražili smo načina kako skupiti što više donacija za izgradnju škole. Kako su oni novinari i inače mi puno pomažu oko pisanja tekstova za našu stranicu, odlučili su napraviti ono što im najbolje ide – napisati knjigu.

U njoj ćete naći dosta zanimljivih podataka, anegdota, raznih priča. Vjerujem da će vam biti zanimljiva, jer malo je na našim prostorima publikacija koje bi govorile o misionarskom radu hrvatskih katoličkih svećenika u Africi.

Evo kako je to ocijenio recenzent knjige Željko Ivanković: “I tako je knjiga o našem čovjeku u Africi, postala ne samo knjiga o bosanskofranjevačkom misionaru, fra Ivici Periću, nego i o pokojnom fra Vjeki Ćuriću, o misionarima iz drugih zemalja, o mladom, tek rasevalom katoličanstvu Afrike, ali ponajviše i ponajprije o samoj čudesnoj Africi, ili barem o jednom njezinom dijelu, koja nam se uvijek otvara, ma koliko o njoj znali ili mislili da znamo, na nov, drukčiji, iznenađujući, fascinantan način”.

Zato vas pozivam, dragi prijatelji, da kupite knjigu – jer tako ćete nam pomoći u izgradnji škole. A knjiga će vam ostati kao trajno sjećanje na vašu donaciju.

Organizirajte se, pozovite svoje prijatelje i sve koji nam žele pomoći. Naručite knjigu, pročitajte zanimljivo štivo, naučite ponešto novo i – pomozite da i djeca Kivumua dobiju školu u kojoj će i oni moći naučiti mnogo toga. Tako ćemo zajedno tim mališanima osigurati bolju i sigurniju budućnost.

Želim vam sretan i blagoslovljen Božić te zdravu i uspješnu Novu godinu!

Fra Ivica Perić

Kako nabaviti knjigu:

Svi zainteresirani za kupovinu knjige mogu se javiti Maji i Željku putem e-maila: maja.sajler@gmail.com ili zeljko.garmaz@gmail.com i oni će vam ju poslati poštom.

Bankovni račun u KM:

UniCredit Bankd.d. • Račun primatelja:
3383202200897320

Primatelj: Nacionalna uprava PMD BiH

• Svrha doznake: Izgradnja škole u Ruandi

Devizni račun: UniCredit Bankd.d. •

IBAN: BA393383204893626147

SWIFT CODE: UNCRBA22 •

No. 48-32-936261

Primatelj: Nacionalna uprava PMD BiH

• Svrha doznake: Izgradnja škole u Ruandi

Adresa Misijske središnjice: Kaptol 32,
71000 Sarajevo • tel/faks: 033/667-889

e-mail: missio.bih@bih.net.ba • web:

www.missio.ba

POSJET MINISTRICE CENTRU ZLATNI CEKIN

Slavonski Brod – Dana 13. siječnja 2012. godine centar *Zlatni cekin* u Slavonskom Brodu posjetila je ministrica Socijalne politike i mladih RH gospođa Milanka Opačić. U ponovni posjet je došla nakon što se u studenom prošle godine susrela s našim radom i ostala njime pozitivno iznenađena. Kako se i sama zalaže za bolji rad s osobama s teškoćama u razvoju i njihovim obiteljima, prigodom susreta ministrica je pohvalila naš rad i obećala podršku nakon što se upoznala s teškoćama s kojima se susreće naš Centar, kao i sami roditelji djece kojima je potrebna određena rehabilitacija.

Prigodom susreta djeca Dječjeg vrtića Cekin su izvela kratki program i uručila dar ministrici Opačić – crtež koji su sami nacrtali. Ministrica je također darovala djecu *Zlatnog cekina* slatkišima i didaktičkim materijalom.

Nakon ovoga susreta u *Zlatnom cekinu* očekujemo bolju suradnju i veću pomoć da bismo mogli više i bolje pomagati i djeci s teškoćama iz udaljenih mjesta.

Zlatni cekin

NOVO REGIONALNO VIJEĆE FRAME BOSNE SREBRENE

Visoko – Na Izornoj skupštini, koja je 21. siječnja 2012. godine održana u sklopu redovne godišnje skupštine Frame Bosne Srebrene, izabrano je novo Regionalno vijeće na mandat od dvije godine. Izborima je predsjedala Josipa Vukoja, nacionalna predsjednica Frame BiH, uz nazočnost fra Josipa Vlašića, nacionalnog duhovnog asistenta Frame, fra Matu Topića, regionalnog duhovnog asistenta, nekolicine mjesnih duhovnih asistenata, te 65 framaša. Na početku Skupštine sve nazočne pozdravila je nacionalna predsjednica, Josipa Vukoja, te iskazala radost zbog dolaska u Visoko i susreta s framašima Bosne Srebrene. Josipa je naglasila da treba savjesno i odgovorno birati one koji će u naredne dvije godine voditi ovo Regionalno bratstvo.

Prije početka izbora pojašnjena su pravila glasanja koja su uređena Statutom Frame BiH, koji je nedavno izašao iz tiska. Pravo glasa imali su svi prisutni framaši, a birali su sljedeće službe: predsjednika/cu, potpredsjednika/cu, tajnika/cu, voditelja/icu formacije, te blagajnika/cu.

Za predsjednicu je u drugom krugu glasanja, apsolutnom većinom izabrana Tanja Meljančić (Frama Nova Bila), a potom i ostali članovi: potpredsjednica Maja Santai (Frama Visoko), tajnica Ivana Jezildžić (Frama Busovača), voditeljica formacije Kristina Grubešić (Frama Kiseljak), te blagajnica Ivana Lukenda (Frama Petrićevac – Banja Luka).

Nakon izbora, slavljen je sv. misa, pod kojom je blagoslovljeno novo Vijeće.

U prigodnoj propovijedi, fra Josip Vlašić poručio je framašima da nisu mnogo različiti od drugih mladih, ali se svakako razlikuju u tome što im je kroz Framu pružena prilika da pronađu svoj poziv i svrhu postojanja, svoj cilj. Stoga neka budu radosni i iskoriste tu priliku, te neprestano rade na svom rastu.

Novo Vijeće odmah je počelo s radom, nastavivši predsjedanje Redovnom godišnjom skupštinom Frame Bosne Srebrene.

I. V.

PRIKAZANJE GOSPODINOVO (SVIJEĆNICA)

Gorica/Livno – U četvrtak 2. veljače po tradiciji je u goričkom samostanu obilježen Dan posvećenog života. Najprije je slavljena pučka sveta misa na kojoj su blagoslovljene svijeće. Poslije popodnevne okrepe u samostanskoj blagovaonici redovnici i redovnice livanjskog distrikta okupili su se u novačkoj učionici. Najprije je gorički gvardijan fra Anđelko Barun pozdravio prisutne, zaželio im dobrodošlicu i pozvao sestru Katu Karadžu da održi predavanje. Tema predavanja bila je vjera. „Naša vjera prepoznatljiva je i uočljiva ljudima s kojima živimo” bile su uvodne riječi u predavanje, u kojemu je sestra iznijela razna svjedočanstva o vjeri.

Također je napravila usporedbu shvaćanja vjere u Starom i Novom zavjetu. Predavanje o vjeri nadahnuto je time što je papa Benedikt XVI. ovu godinu (od 11. listopada) proglasio godinom vjere. Papa je, uočivši potrebu današnjega čovjeka da na nov način uočava autentičnost vjere, rekao: „Vjera je nastojanje da današnji čovjek otkrije pravo Božje lice”. Sestra se osvrnula i na dinamičnu vjeru svetoga Franje i svete Klare. Djelotvornost njihove vjere leži u iskustvu susreta s Bogom i oni su vjeru smatrali osobnom i nasljedovateljskom.

Nakon predavanja uslijedilo je klanjanje u kapeli u samostanu Krista Kralja Školskih sestara franjevkki. Klanjanje je predvodio meštar novaka fra Marko Ešegović uz glazbenu podršku novaka i sudjelovanje svih redovničkih zajednica.

Fra Mario Dadić

PROVINCIJAL BOSNE SREBRENE U POSJETU KIVUMU-U

Kivumu, 30. 1. 2012. – Hrvatski jezik posljednjih je nekoliko dana domaći jezik u našoj misiji u Kivumu. U bratski posjet su nam došli provincijal Bosne srebrene fra Lovro Gavran, gvardijan franjevačkog samostana u Podsusedu fra Tomo Anđić te fra Ilija Krezo, također član Bosne Srebrene, koji služi u Frankfurtu, u Njemačkoj.

Provincijal je došao upoznati se s našim radom u Ruandi, no glavni cilj njihova dolaska svakako je obilježavanje tragične pogibije našega brata fra Vjeke Ćurića, koji je 31. siječnja 1998. godine ubijen u 41. godini života ispred crkve Sv. obitelji u ruandskom glavnom gradu Kigaliju.

Meni ovaj posjet iznimno puno znači. Prije svega, zbog fra Vjeke, jer to dokazuje da njegova žrtva, život i djelo nisu zaboravljeni. A onda i radi nas koji nastavljamo služiti ovo me narodu. Pokazat ćemo provincijalu što radimo, kako radimo, koliko smo postigli, kakvi su nam planovi.

Raduje me i što ću sa fra Tomom Anđićem moći pročešljati naše zajedničke afričke dane. Naime, fra Tomo je bio 17 godina misionar u Africi. U Hrvatsku se vratio 2003. godine. Upravo s njim sam dijelio svoje prve misionarske dane u Ugandi. Oni koji su pročitali knjigu *Naš čo'ek u Africi* znaju o čemu pišem.

Svojoj braći želim dobrodošlicu u našu misiju u Kivumu-u i nadam se da će im boravak biti afrički ugodan!

Fra Ivica Perić

14. GODIŠNJICA SMRTI FRA VJEKE ĆURIĆA

Četrnaest je godina prošlo od kako je naš brat franjevac Vjeko Ćurić ubijen u ruandskom glavnom gradu Kigaliju. Bilo je to 31. siječnja 1998. godine. Danas, četrnaest godina kasnije, na dan njegova ubojstva, mnogi su se Ruandani, zajedno s nama, došli pokloniti njegovoj veličini, njegovoj žrtvi, njegovom životu proživljenome u služenju drugima.

Fra Vjeko je svoje vrijeme, sposobnosti, svoj život posvetio onima kojima je pomoć bila potrebna. Čak i u vrijeme strašnog ruandskog rata nije napustio svoje župljane. Cijelo vrijeme proveo je u Kivumu-u gdje je od sigurne smrti spasio tisuće i tisuće muškaraca, žena i djece.

Svoj je život nesebično posvetio služenju drugima, a onda su ga, u teškom razdoblju ruandskog poraća, ubili oni koje je najviše volio – njegovi Ruandani. Ubijen je u 41. godini života ispred crkve Sv. obitelji u Kigaliju, a ubojica do danas nije otkriven.

Ove godine, na obilježavanju 14. godišnjice od smrti fra Vjeke, bilo je posebno svečano. Iz BiH nam je došao provincijal Bosne Srebrene fra Lovro Gavran, iz Hrvatske je došao gvardijan franjevačkog samostana u Podusedu fra Tomo Anđić, a iz Njemačke fra Ilija Krezo, također član Bosne Srebrene. Njihova nazočnost samo dokazuje da žrtva našeg fra Vjeke nije i nikada neće biti zaboravljena. Prevalili su tolike kilometre samo da bi se došli pokloniti našem fra Vjeku.

U utorak je obilježavanje godišnjice fra Vjekine smrti započelo u 8 sati ujutro svetom misom u crkvi u Kivumu-u, koju je on izgradio i u kojoj je i pokopan. Misu je predvodio provincijal Bosne Srebrene, fra Lovro Gavran, zajedno s mjesnim župnikom fra Kizitom, fra Tomom Anđićem, fra Ilijom Krezom i sa mnoštvom. Crkva je bila prepuna, što je i uobičajeno, jer oko fra Vjekinog groba se svakodnevno okuplja puk da ga časti, zahvaljuje mu i moli mu se. Misa je protekla uz ples, bubnjeve i slavu Gospodinu, baš onako kako je naš pokojni brat volio.

„Cijela je Crkva misijska i uvijek se brijala za misije. Uvijek je slala misionare da navještaju Kristovo Evanđelje. Jedan od slavnih misionara Kristove Crkve bio je i naš dragi brat, pokojni fra Vjeko, vaš dugogodišnji župnik i dobročinitelj, koji je obnašajući svoju službu poginuo prije četrnaest godina, upravo na današnji dan”, kazao je provincijal u homiliji te župljanima poručio: „Na poseban način ovu svetu misu prikazujemo na čast i slavu Bogu za našega pokojnog brata fra Vjeku Ćurića. Uvjereni smo da je njegov duh i danas ovdje skupa s nama, pa se i mi preporučujemo u njegove molitve”.

Nakon svete mise učenici Centra *Otac Vjeko* za uzvanike su održali dramsku predstavu u kojoj su prikazali fra Vjekino misijsko djelovanje, kako je pomagao drugima, kako se družio sa svojim župljanima i zajedno s njima dijelio i dobro i zlo. Bilo je to odlično izvedeno. Istodobno nas je i ganulo i nasmijalo, jer naši su učenici to sjajno pripremili i odglumili!

Potom smo se svi zajedno uputili u 50-ak kilometara udaljen glavni grad Kigali. Tamo smo, u procesiji, obišli mjesto ubojstva gdje je fra Vjeko prije nekoliko godina podignut spomenik, a onda smo otišli u crkvu Sv. obitelji gdje je služena još jedna misa na kojoj su sudjelovale sve franjevačke obitelji iz Ruande.

U misnom slavlju su nam se pridružili i naši misionari, salezijanski svećenici, don Danko Litrić i don Sebastijan Marković. Misu je predvodio ruandski fratar fra Philippe koji je ujedno i predsjednik franjevačkih zajednica u Ruandi.

Svi smo se ujedinili u molitvama da fra Vjekin život i smrt budu zalog mira i blagoslova narodu Ruande.

Fra Ivica Perić

KORIZMENO DANONOĆNO ČITANJE BIBLIJE

Okučani - Vjernici župe sv. Vida iz Okučana će i ovu Korizmu započeti na jedan od najljepših načina. Naime, u župnoj crkvi sv. Vida u Okučanima će se “od korica do korica”

danonoćno u vremenu od 22. do 27. veljače čitati Sveto pismo - Biblija. U crkvu će se na čistu srijedu svečano unijeti Biblije u procesiji uz zvon svih zvona, a čitanje će započeti župnik fra Damir Pavić, nakon sv. mise i obreda pepeljanja. Pod geslom: "Riječi tvoje Gospodine, duh su i život; ti imaš riječi života vječnoga" svaki pola sata će se izmjenjivati čitači, na simboličan način predajući bijeli šal koji se stavlja oko vrata.

Na ulazu u crkvu stajat će veliki natpis: **U OVOJ SE CRKVI DANONOĆNO ČITA BIBLIJA OD 22. - 27. 02. 2012** i citat iz Svetog pisma. Čitanje bi trebalo završiti u ponedjeljak, 27. veljače, u jutarnjim satima. Na župnom panou su postavljene liste na koju se upisuju čitači. I završetak korizme, te ulazak u Veliki tjedan obilježiti će se u Okučanima.

Na Cvjetnu nedjelju će se izvesti scenski prikaz "Muke i smrti Isusa Krista" koju uvijek bava pedesetak vjernika, dramske skupine iz župe Okučani i Gornjih Bogićevaca.

RASTIMO UZ RIJEČ GOSPODNJU

Sarajevo - „Rastimo uz riječ Gospodnju“ naziv je projekta u organizaciji Frame Sarajevo, koji je počeo početkom veljače i trajat će do kraja semestra ove akademske godine. Naime, riječ je o projektu čija je ideja nastala kod framaša i njihovog voditelja fra Danijela Rajića povodom obilježavanja 5 godina postojanja Frame Sarajevo. Sveti Franjo je imao poseban odnos prema Svetom pismu koje je za njega bilo *modus vivendi* – njegov način življenja i postojanja. Nažalost, mnogi mladi danas ne poznaju ili uopće ne posjeduju cjelovitu Bibliju. Duhovni asistent Frame je stoga mjesec dana boravio u HKM Canberra gdje je bio na pastoralnoj ispomoći za božićne blagdane na poziv župnika fra Miroslava Mandića. Bila je organizirana i petodnevna duhovna obnova za sve članove zajednice. Tamo je imao i prezentaciju projekata s mladima. Velikodušni vjernici su srdačno darovali svoje priloge za projekte mladih koji su budućnost naše Crkve.

Zahvaljujući Božjoj providnosti, dobrim ljudima i fra Danijelovoj požrtvornosti, osigurano je velik broj Biblija i krenulo se s organizacijom biblijskih egzegeza. Svaki student tijekom susreta ima priliku upoznati Sveto pismo, Knjigu života, nastalo nadahnućem Duha Svetoga. U ostvarenju te ideje pridonose svi studenti koji se redovito okupljaju na Bistriku, utorkom nakon večernje sv. Mise i pobožnosti sv. Anti u 19 sati. Cilj je približiti mladima Bibliju, živu Božju riječ, koja nudi odgovore na naša životna pitanja. Na svakoj tribini bilo je prisutno oko 80 katoličkih studenata i mladih.

Ovaj projekt je samo dio rođendanskog dara kojim framaši s fra Danijelom žele okruniti dosadašnji rad i trud. Naime, u razdoblju koje slijedi, framaši će ostvariti još jedan zanimljiv projekt „Ruže sv. Klare“, a u planu je i duhovna obnova u Međugorju kao priprema za obred primanja i davanja obećanja u Frami 25.3.2012. Stoga i framaši žele u srce primiti poticaje svetoga Franje koji je braći rekao: «Stoga opominjem svu svoju braću i potičem u Kristu da napisane božanske riječi, gdje god ih nađu, poštuju koliko mogu, i koliko je do njih, ako nisu dobro smještene ili nedolično leže razbacane na kakvom mjestu, neka ih pokupe i spremne, poštujući Gospodina u njegovim riječima koje je govorio. Mnogo se toga posvećuje riječju Božjom i snagom se Kristovih riječi tvori oltarski sakrament».

Marija Puljić,
voditelj formacije Frame Sarajevo

ILIJA TOMAS (1929–2012)

U Zagrebu je 25. siječnja preminuo, a dva dana kasnije u rodnom Žeravcu kraj Dervente pokopan Ilija Tomas, čestit vjernik i otac obitelji.

Ilijin život bio je prožet neobično rijetkim čovjekoljubljem, tihom marljivošću i pobožnošću. Nakon što je u II. svjetskom ratu izgubio imovinu i naprečac postao glavom obitelji, zaposlio se i do mirovine radio u Slavonskom Brodu, ali svoje *svoje selišće* nije napustio, nego mu se doslovno svaki dan vraćao i vrijednim ga radom uvećavao. Iskreno nadahnut ljubavlju prema Kristovoj zajednici, sa svojom je suprugom odgojio petoro djece, od kojih su troje u redovništvu. Veliku je pozornost privukao i kad je, prije rata, pod svoj krov primio nezbrinutu staricu pravoslavne vjere i brinuo se za nju kao za svoju majku. Bez obzira na tuđe politike i predrasude znao je da ga nitko i ništa ne može i ne smije sprečavati da čini dobro. Nakon rata, koliko je god mogao, opet se vraćao svome Žeravcu.

Pritisnut bolešću i zagledan u vječnost, molio se za sretnu smrt, i kao da je znao kad će ga pohoditi, oprostio se od svoje supruge i preminuo. Po lijepu zimskome vremenu, uz molitve zahvalne obitelji, brojnih svećenika i redovnica te mnoštva katolika i pravoslavaca, pokopan je kraj svojih predaka. Počivao u miru!

Ivan NUJIĆ

MARIJAN VIDAK (1930–2012)

U nedjelju 29. siječnja u Zagrebu je preminuo, a u utorak 31. siječnja na groblju Vranduk u župi Foča pokopan Marijan Vidak.

U ljudskom sjećanju Marijan će ostati upamćen kao skroman, marljiv i čestit čovjek te brižan otac. Sa suprugom Stanom (†1984) imao je jedanaestero djece – devetoro su ga nadživjeli – te dvadesetak unuka i praunuka. Svoj je život posvetio dobrobiti drugih, napose svoje obitelji,

ostavši do kraja aktivan i u župnoj zajednici. Kroz 40 godina rada na željeznici, u zgodna i nezgodna vremena, smjelo je svjedočio o svome vjerničkom identitetu. U tome ga nisu sputali ni rat ni poraće: shvaćajući zavičaj kao blagodat i Božji dar koji se ne odbija, među prvima se vratio svome selu – i prirodi. *Ne može čovjek preko prirode*, znao je reći, a želeći drugima činiti dobro, rado je skupljao ljekovito bilje. *Sve to svijetu treba*. Kad bi ga upitali koja je trava za što, rekao bi: *Pomiješaj ih. Kad skuhaš čaj, svaka trava svoju boljku traži*. Iskren i komunikativan, znao je biti i diskretan: *Svega sam se među ljudima nagledao, a puno nije za priču; to ću sa sobom u grob ponijeti*.

Na koncu, u teškoj bolesti, okružen ljubavlju svoje djece i posve svjestan, bez straha je uro-
nio u Gospodnju blizinu. Počivao u miru!

Ivan NUJIĆ

MARE NINIĆ (1941 – 2012)

U subotu, 3. ožujka 2012. u Drijenči preminula je, u 71. godini, Mara Ninić r. Lučić-Kikić, majka fra Franje Ninića, člana naše Provincije Bosne Srebrene. Pokojna Mara rođena je u Drijenči 5. kolovoza 1941. Pokopana je na groblju u Drijenči 5. ožujka. Misu zadužnicu predvodio je fra Zdravko Anđić, gvardijana tuzlanskog franjevačkog samostana, a obred ukopa fra Mirko Majdandžić, definitor i ekonom Franjevačke provincije Bosne Srebrene uz sudjelovanje članova obitelji + Mare, prijatelja, bližnjih, župljana župe Drijenča i nekolicine svećenika.

Iskrena sućut našem fra Franji, suprugu Mati i kćeri Anici.

Fra Marko Antić